Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy istemi örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

Mai számunk 10 oldal

Ára: 12 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAI
FERENC JÓZSEF-UT 56. SZÁM.
TEL. 21-90. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGŐ

(TRIANON 22.) 1941 AUGUSZTUS 5, KEDD | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLV. ÉVFOLYAM 177. SZÁM

Ujabb szovjet csapatokat semmisitettek meg a németek

A magyar csapatok jelentősen hozzájárultak a szövetséges hadseregek uj hadmüveleti sikeréhez — Pusztitó bombatámadások Moszkva ellen — Nagy tüzek a keletangliai kikötővárosokban — A Duce nagy beszédben jelentette be a keleti frontra induló fekete ingeseknek, hogy megkezdődött a dráma utolsó felvonása

Japán csapatok behatoltak a Thaiföldre

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvéd csapatok a Bug elérése után megtisztitották a mögöttük levő területet az ellenség szétszórt osztagaitól és folytatják tervszerü hadmüveleteiket.

A hadifoglyok száma és a zsákmány mennyisége növekedőben van Katonai körökben egyébként bizonyos tartózkodást tanusitanak a hadmüveletekre vonatkozó közlések terén, annyi azonban megállapitható, hogy **a magyar csapatok jelentősen hozzájárultak a szövetséges hadseregek részéről Ukrajna terében most kialakuló uj hadmüveletek sikeréhez.**

Igen hangsúlyozott formában jut kifejezésre ez alkalommal is **a magyar csapatok lendületes szelleme és csorbitatlan ütőképessége.**

A német hivatalos jelentés

Vezéri főhadiszállás, augusztus 4. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Az ukrajnai átkaroló szárnyon német és magyar gyorskötelékek elvágták az ellenség számára életbevágóan fontos vasúti összekötő vonalakat.

A Szmolenszktől keletre körülzárt **szovjet erők zömét megsemmisitettük.** A maradék erők felbomlás előtt állnak.

Harci repülőgépek hétfőre virradóra bombáztak moszkvai ellátási és hadi ipari üzemeket, valamint egy fontos közlekedési csomópontot a Düna forrásvidékén.

A Nagybritannia elleni küzdelem során légi haderőnk eredményes nappali támadásokat intézett Anglia déli partján vasúti berendezések ellen. A Faröer szigeteknél elsüllyesztettünk egy 1200 tonnás teherhajót.

A hétfőre virradó éjszaka harci-repülőgépek **nagyméretü bombákkal támadták különböző keletskóciai és keletangliai kikötővárosok, köztük Hull katonai berendezéseit.** Nagy tüzek keletkeztek.

A Földközi tengeren német és olasz zuhanó bombázó repülőgépek augusztus 2-án Marsa Matruktól északra telibetaláltak két brit rombolót. **Légi támadásokat intéztek azonkivül az elenség tobruki raktárai és légvédelmi állásai ellen.** Légi harcokban lelőttek négy brit vadászrepülőt.

Német harci repülőgépek a hétfőre virradó éjszaka támadást intéztek a Szuezi-csatorna katonai berendezései ellen.

Az ellenség az augusztus 4-ére virradó éjszaka kevés romboló és gyujtó bombát dobott le Északnyugat- és Nyugat-Németországban. Sem katonai, sem hadigazdálkodási kár nem keletkezett. Éjjeli vadászok és légvédelmi ütegek három bombázót lelőttek a támadó brit gépek közül. (MTI)

Hopkins Moszkvából Londonba érkezett

Stockholm, augusztus 4. (Német TI) Harry Hopkins, Roosevelt személyes küldöttje — mint a félhivatalos angol hirszolgálat jelenti — Moszkvából jövet vasárnap este visszaérkezett Londonba. (MTI)

Hatalmas tüzek Moszkvában

Berlin, augusztus 4. (NST). A német légierő az augusztus 3-ára virradó éjszakán kihasználta a felhőtlen égboltot és ismét **heves támadást intézett Moszkva ellen,** mint illetékes hivatalos helyről közlik. A német gépek igen jó látási viszonyok mellett több hadiüzemet bombáztak és hatalmas tüzeket okoztak. Különösen nagy tűzvész tombolt a város belső területén és az északi külvárosokban.

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A német repülők szombaton a **moszkva—leningrádi vasútvonalon hat vonatot siklattak ki** és több helyen felszakitották a pályatestet.

A német légi haderő ugyanazon a napon Murmanszktól délnyugatra teljes sikerrel rajtaütött a szovjet több tábori erődítésén, hadoszlopán és gyülekező csapatán. **Két szerelvény ellen sikeres harcot folytatott, több vasútvonalat pedig megszakitott jólirányzott bombáival.**

A német légi haderő a keleti arcvonalon küzdő sereg harcainak támogatása során augusztus 2-án **tetemes veszteséget okozott a bolsevistáknak emberben és anyagban.** Egy ütközet szinterén nyolc szovjet harckocsit semmisitett meg, 423 gépjárművet rombolt szét, két üteget és 20 ágyút elhallgattatott s sikeres harcot vivott öt vasúti szerelvény ellen. (MTI)

Összeomlott az utánpótlás — mondja egy fogságba került szovjet tábornok

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A keleti arcvonalon német csapatok elfogtak egy bolsevista hadtest parancsnokló tábornokát. A szovjet tábornok megerősitette, hogy a bolsevisták — főként az utóbbi napokban — rendkivül súlyos veszteségeket szenvedtek emberéletben és hadianyagban. A szovjet ezredek létszáma, jelentette ki, általában már csak 250, legfeljebb 300 embert tesz ki.

Igen sok hadtestnél már egyáltalán nincs páncélos kötelék. **Vannak olyan szovjet hadtestek is, melyek már csak egy hadosztályból állanak.** Több bolsevista hadsereg az utóbbi napok rendkivül véres veszteségei után már csak egy-két hadosztállyal renedelkezik. Moszkvában a hadosztályokat újjászervezéssel igyekeznek kiegészíteni. A német légierő a raktárakban **legnagyobbrészt megsemmisitette a bolsevisták fegyverzetét és felszerelését.**

Egyre inkább végzetessé válik a lőszer- és benzinhiány.

A sürgető hiányon erős utánpótlással igyekeznek segiteni, azonban lehetetlen csak némikép kielégitő mennyiségü benzint és lőszert a csapatokhoz szállitani, mivel a német légierő szétrombolta a legfontosabb utánpótlási útvonalakat, valamint a nagy kiterjedésü táborokat. Teljesen elégtelen a csapatok élelmiszer ellátása is.

A szállitási nehézségek elképzelhetetlenül megnagyobbodtak.

Az emberanyag utánpótlása is teljes mértékben összeomlott. Szabályszerü kiképzésről egyáltalán nem lehet ebszélni — fejezte be a szovejt tábornok kijelentéseit —, mivel nemcsak kiképző személyzetben, hanem egyenruhákban, fegyverekben és eszközökben is hiány mutatkozik. A bolsevista kötelékek harci ereje és szivóssága nagymértékben csökkent. (MTI)

Hat hét után...

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A berlini sajtóvasárnap a keleti hadjárat hatodik hetének lezárása után beállott katonai helyzettel foglalkozik. Ezt a helyzetet elsősorban a Szmolenszktől keletre és a Pejpusz-tó környékén lezárt, valamint a Kievtől délre levő térségben kialakuló megsemmisitő csata jellemzi. A hat hét óta tartó keleti hadjárat után kialakult általános helyzetet — irja a Berliner Börsenzeitung — az jellemzi, hogy **a 2500 kilométeres arcvonal egész hosszában a szovjet csapatok kénytelenek voltak szembeszállni a német hadosztályok megsemmisitő csapásaival.**

A keleti hadműveletek — mondja a lap — már túljutottak a hadászati csúcsponton s igy az eljövendő végső német győzelmet már is megmásithatatlan tényként kell elkönyvelni. (MTI)

Körülvett szovjet csapatok

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A hétfői hadijelentés kiegészitése képpen illetékes katonaihelyről a következőkről értesül:

A keleti arcvonalon az Ukrajnában és Szmolenszktől keletre vivott harcokban **állandóan emelkedik a foglyok száma és szaporodik a hadi zsákmány.** Kievtől délre, Szmolenszktől keletre és a Pejpusz-tótól nyugatra még mindig nagyobb ellenséges erőket zárnak körül és az igy keletkezett zsákok napról-napra szükülnek. **A Szmolenszktől keletre vivott harcok most szintén a beékelt ellenség megsemmisitésével végződnek.** A Bialistoknál s Miszknél vivot nagy megsemmisitő csata óta még egyetlen szovjet kötéléknek sem sikerült kiszabadulnia, ha a német csapatok egyszer körülvették. (MTI)

Hir Moszkva kiürítéséről

Berlin, augusztus 4. A birodalmi főváros közvéleményének figyelme változatlanul az ukrán fronton — Kievtől délre folyó nagy csata — felé fordul, annál is inkább, mert a hadműveletek iránya arra enged következtetni, hogy a Zsitomir felől Kiev felé irányuló német nyomás súlyának fokozására folyik most ez a déli offenziva, amelynek végcélja szintén Kiev.

A harci események mellett nagy figyelmet kelt Berlinben a Frankfurter Zeitung cikke is, amely **Moszkva kiürítéséről** szól. A lap közleménye szerint a szovjet fővárosban nemrégiben megkezdődött a gyermekek és munkaképtelenek elszállítása és ezt az intézkedést még csak meggyorsitották a német légi haderő legutóbbi támadásai. Sőt a szovjet hatóságok most már kénytelenek voltak eltérni eredeti tervüktől és megengedni, hogy az elköltöztetett gyermekekkel anyjuk is együtt mehessen. Ugyanazokra a területekre, hová a magukkal tehetetleneket, asszonyokat és gyermekeket költöztetik, tehát a Volgától keletre fekvő és az Ural menti tartományokba viszik a menekülteket is.

A szovjet hatóságok intézkedései arra mutatnak, hogy igyekezzenek levonni azokat a tanulságokat, amelyek a mostani háború korábbi hadjárataiból vonhatók le a polgári lakosság kiürítése szempontjából. Igy az átköltöztetetteknek megtiltották a vasutak és főútvonalak használatát és csak mellékutakon igyekezhetnek kijelölt lakóhelyük felé. Ennek a rendelkezésnek megtartását a szovjet hatóságok drákói szigorral ellenőrzik, mert igy akarják elejét venni annak, hogy a menekülő polgári lakosság akadályozza a katonai mozdulatokat. Franciaországban tudvalevőleg végzetes következményekkel járt, hogy a menekülő lakosság előzönlötte a közlekedési vonalakat és a szovjet hatóságok éppen ebből a tapasztalatból igyekeztek levonni a tanulságot.

A Duce nagyszabásu beszéde a keleti frontra induló olasz légierőkhöz

Róma, augusztus 4. (MTI) Rómában hétfőn hozták nyilvánosságra azt a beszédet, amelyet a Duce mondott néhány nappal ezelőtt Mantovában a keleti arcvonalra induló feketeingesek légiója előtt.

— Legionáriusok! — kezdte beszédét. — Nagy tisztesség és nagy kiváltság vár rátok. Biztos vagyok benne, hogy lelkesedve érzitek is ezt. Ez a tisztesség és kiváltság, hogy részt vehettek az óriások csatájában. A föld népeit húsz éven át izgatta a nagy kérdés: fascizmus, vagy bolsevizmus; Róma vagy Moszkva. (Nagy éljenzés.) A két világ összeütközése, amelyet *mi* akartunk és mi kezdtünk meg a fascista forradalommal, most csúcspontjához érkezett. A dráma utolsó felvonása játszódik le szemünk előtt.

— A felvonulás ma már teljes: az egyik oldalon van Róma, Berlin, Tokió, a másik oldalon London, Washington és Moszkva.

— A legcsekélyebb kétséget sem érezzük eme óriási csata kimenetele tekintetében: mi győzni fogunk, **mert a történelem azt tanitja, hogy azoknak a népeknek, amelyek a mult eszméit képviselik, vesznlök kell a jövő eszméit képviselő népekkel szemben!**

— Légionáriusok! A szovjetorosz arcvonalon nem **csak németek, hanem finn, magyar, román és norvég bajtársak, valamint más nemzetek önkénteseinek oldalán fogtok küzdeni.** Biztos vagyok benne, hogy a harcban teljes elszántsággal és a legnagyobb erélyel fogtok küzdeni. (A legionáriusok a Duce szavainál egy emberként kiáltották Si Duce — igen Duce!!)

— **A harcban habozni egyértelmű az elbukással. Ezek a szavak, a hit és a győzelem biztonságának a szavai legyenek útmutatók számotokra.** Légionáriusok! Éljen a király! — fejezte be beszédét a Duce.

ROOSEVELT MEGKEZDTE ÜDÜLÉSÉT

Newyork, augusztus 4. (Reuter.) Roosevelt elnök Potomac yachtján elindult üdülőútjára. Az elnöki yacht, amelyre ágyúkat szereltek fel erre az alkalomra, szép holdvilágos este futott ki a new-londoni búvárnaszád támaszpontról. Utirányát szigorúan titokban tartják — annyira — hogy azt még legénysége sem ismeri. Az elnök sehol sem száll ki. Üdülését horgászással fogja tölteni. (MTI)

Japán behatolt Thaiföldre

Zürich, augusztus 4. (Bud. Tud.) A „Die Tat" jelenti Csungkingból, hogy a kinai külügyminiszter nyilatkozatot tett, amely szerint *a japán csapatok éle állitólag behatolt Thaiföldre.*

Tokió, augusztus 4. (Német TI.) A japán gépesitett hadak főcsoportja vasárnap bevonult a hadászatilag fontos Kambodzsa városába — jelenti a Domei-iroda Francia-Indokinából. A gépesitett csapatok előtt egy előréd haladt, amely már szombaton délután odaérkezett. (MTI.)

Tokió, augusztus 4. (Német TI.) Miimi altengernagy, az indokinai japán hajóhad főparancsnoka Szaigonba megérkezve — a Domei Iroda szerint — kijelentette, hogy az újonnan érkezett japán csapatokon kivül most már alig fognak újabb katonaságot küldeni. Hozzátette, hogy *mindig a közös védelem szellemében fog cselekedni.* Elismerését fejezte ki még Francia-Indokina kormányának és lakosságának is, hogy a japán csapatokkal együttmüködve jelentősen megkönnyitették a japán katonaság indokinai bevonulását. (MTI.)

London, augusztus 4. (NST.) A Burmában partraszállitott brit és auzstráliai csapatok felhasználásával kapcsolatban a londoni hirszolgálat közli, hogy *ezen egységeket az őserdőkben való hadviselésre külön kiképzésben részesitik.* A kiképzés során igen fontos szerepet játszik a villámmenetek oktatása, önálloan működő osztagok részére.

London, augusztus 4. (NST.) A Reuter-iroda singaporei különtudósitója szerint *a távolkeleti angol erődben igen súlyosnak itélik Thaiföld helyzetét.* Semmiképpen sem hajlandók lekicsinyelni a Bangkokból érkező hirek jelentőségét, amelyek szerint a japánok az indokinai határon elrendelt *csapatösszevonásokkal akarják engedékenységre birni Thaiföldet.* Singaporei vélemény szerint a fejlemények most már igen gyorsan követnék egymást, ha az északamerikai unió és Anglia nem szafatolná Thaiföld függetlenségét.

Szingapurban hangsúlyozzák, — hogy egyedül a londoni háborús kormány nyilatkozhatik a jövőben várható angol rendszabályokról.

A Reuter-iroda ezután arról számol be, hogy kinai körökben hangsúlyozzák, bár Thaiföldben esetleg jelentősülő japán támaszpontok nem fenyegetik közvetlenül Burmát és Malakkát, mégis érintenének Kinát, márpedig Kina Nagybritannia első védelmi vonala. Azt bizonyosra veszik, ezekben a körökben, hogy *Japán thaiföldi támaszpontok birtokában hamarosan elvághatná a burmai utat*

Pigniczky István
A szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanitványa s 12 évig elsőrendü szakmunkása volt.
CSAPÓ-UTCA 12 SZÁM.

OLASZ LÉGIERŐK SIKEREI

Róma, augusztus 4. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 426. sz. jelentése: Légi haderőnk ismét bombázta Málta brit haditengerészeti támaszpontot. Néhány ellenséges repülőgép géppuskával tüzelt Catánia és Regigo, Calábria repülőterére. Néhányan megsebesültek és kisebb károk keletkeztek. Észak-Afrikában a tobruki arcvonalon előretolt előőrsök tevékenysége folyt. Angol repülőgépek Kirenaikában és Tripolitaniában romboló bombákat dobtak le. A támadásnak három halálos áldozata és 10 sebesültje van. A tengelyhatalmak repülőgépei bombáztak tobruki megerősitett állásokat, légvédelmi ütegeket, raktár és kikötőberendezéseket és tüzeket okoztak. Ugyanezek a kötelékek lelőttek 4 angol vadász repülőgépet. Az ellenséges gépek lángolva zuhantak le. Az Atlanti óceánon működő egyik tengeralattjárónk nem tért vissza. Az 1500 tonnás Cachalot angol tengeralattjárót a Gino Rossia sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álló torpedóromboló elsüllyesztette. A brit legénység 91 tagját kimentették és foglyul ejtették. Észak-Afrikában Gondar szakaszán egyes osztagaink merészen behatoltak az ellenség állásaiba, veszteségeket okoztak az ellenségnek és fegyvereket zsákmányoltak. (MTI.)

APOLLO filmszinház
A legnagyobb sikerü magyar filmek egyike.
MA UTOLJÁRA:
Ma, tegnap, holnap
Főszereplők:
Szilágyi Szabó Eszter, Jávor, Somlay A., Vaszary P., Mály, Makláry.

AMERIKA SEGITI A CSUNGKINGI KORMÁNYT

Zürich, augusztus 4. A Neuer Züricher Zeitung washingtoni tudósitója jelenti: mivel a Burmai úton a szállitás a japán légi haderő állandó támadásai következtében majdnem lehetetlenné vált, az Egyesült Államok 35 óriási teher repülőgép szállitását helyezték kilátásba a Csungkingi kormánynak. Ezek a repülőgépek 850 tehergépkocsi szállitmányát birják el.

Bázel, augusztus 4. A Basler Nachrichten londoni tudósitója közli az Econonist cimü lap értesülését, amely szerint az Egyesült Államok Nagybritannia és Holland-India intézkedése következtében a japán nyersolaj behozatal kb. 70 százalékkal csökkent. (MTI.)

Emelkedik Debrecenben a rakodó munkások legkisebb munkabére

Az m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a debreceni kereskedelmi és iparkamara területére kiterjedő hatállyal *az állati erővel folytatott teherfuvarozási iparban, a bútorszállitó iparban, a szállitmányozási iparban nem tisztviselői munkakörben foglalkoztatott, valamint a közhasználatú gépjárművállalatoknál foglalkoztatott rakodómunkások legkisebb munkabéreinek a megállapitására póthatározatot hozott. 1941. február 19-iki keltezéssel az alábbi póthatározat szerint állapitották meg a legkisebb munkabéreket:*

„A rendelet hatálya alá eső iparvállalatoknál alkalmazott altisztek fizetendő legkisebb munkabérek az első területi csoportban az alkalmaztatás első évében 12 pengő, a második és harmadik évben 15 pengő, a harmadik év után 17 pengő. A második területi csoportban az első évben 10.20 P., a második, harmadik évben 12.75, a harmadik évben 14.45 pengő. A harmadik területi csoportban, első évben 9, második, harmadik évben 11.25, a harmadik év után 12.75 pengő a hetibér. Azok az altisztek, akik fontosabb (pl. pénzbeszedői) teendőket is végeznek, 40 százalékkal magasabban díjazandók."

Ez a megerősitett határozat most a következőkkel egészittetik ki:

„A Budapesti Közlöny 1941. évi április hó 22-i 90. szám) számban megjelent rendelet értelmében a jelen határozatban megállapitott legkisebb munkabérekhez 15 százalékot kell számitani. A tizedfilléreket felfelé kell kerekiteni. A jelen határozat a közzétételt követő nyolcadik napon lép hatályba."

POLITIKAI GYILKOSSÁG FRANCIAORSZÁGBAN

Páris, augusztus 4. (Német TI.) Csan rendőrségének helyettes főnökét 5 nappal ezelőtt ismeretlen tettes pisztolylövéssel súlyosan megsebesitette, a rendőrfőnököt pedig agyonlőtte. A rendőrség most megállapitotta, hogy az angol Jean Hopper a gyilkos, aki ezen a vidéken de Gaule egyik legtevékenyebb ügynöke. Hopper francia nevet vett fel, ez nehezitette meg eleinte elfogatását. (MTI.)

Vígszinház mozgó
MA UTOLJÁRA lép fel teljesen új énekszámokkal
Cselényi József
a legnépszerübb dalénekes. — Ezen kivül a vidám magyar film:
Dunaparti randevu
Perczel Zita -- Kabos -- Csortos

Herceg Festetics György tragikus hirtelenséggel meghalt

Szívszélhüdés ölte meg az 59 éves herceget a keszthelyi kastélyban

Súlyos veszteség érte a magyar közéletet és a magyar arisztokráciát. Hétfőre virradó éjszaka 59 esztendős korában hirtelen elhúnyt herceg **Festetics** György, a keszthely-berzencei hitbizomány ura. — **Festetics** Tasziló herceg fia.

Az elhúnyt főúr 1882-ben született Badenben. Az édesanyja **Hamilton** hercegnő volt. **Festetics** Györgynek féltestvére a monacói fejedelem.

Az ifjú arisztokrata az oxfordi és a budapesti tudományegyetemen végezte jogi tanulmányait. 22 éves korában diplomáciai szolgálatba lépett. Először a bécsi külügyminisztériumban teljesített szolgálatot, majd a parisi osztrák-magyar nagykövetségnél dolgozott mint attasé. A világháború kitörése a londoni nagykövetségen érte. **Mint tartalékos huszárhadnagy vonult be, több ütközetben vett részt és számos kitüntetést kapott.** Édesatyjának, a legendáshírű magyar arisztokratának halála után 1933-ban átvette a hitbizomány nagy kiterjedésű birtokainak kezelését és azokat mintaszerüen vezette.

Akárcsak édesatyja, a herceg, a magyar lótenyésztésben rendkívül fontos szerepet játszott. A Festetics-féle telivér ménes az egész világon hírnevet szerzett magának és a magyar lótenyésztésnek. A hercegi színeket hordozó telivérek Magyarország valamennyi klasszikus futamát nyerték. Cagliostro Derbyt és Miléneumi díjat nyert s elsőnek futott be a Derbyben Alibi is. A Kormányzó az úgynevezett Kilences Bizottmány elnökévé nevezte ki.

Társadalmi vonatkozásban mindenki szerette és őszintén tisztelte Festetics György herceget. Szeretetre méltó egyénisége, széleskörű műveltsége és elragadó modora nemcsak arisztokrata körökben biztosított sok barátot számára, hanem a közélet minden más rétegében is sok-sok tisztelőt és jóbarátot szerzett. Az év legnagyobb részét Keszthelyen töltötte, de gyakran járt Budapesten is, ahol a legelőkelőbb társaságnak kedvelt tagja volt. Barátságával tüntetett ki több írót és művészt.

A herceg 1934-ben nősült, Haubitz Mya grófnőt vette el feleségül. Múlt év november 18-án született meg az új majoreszko, aki ugyancsak a György nevet kapta a keresztségben.

Festetics herceg vasárnap, mint rendesen, szűk családi körben vacsorázott a keszthelyi kastélyban. **Gróf Zichy** Rudigó volt londoni követ volt az egyetlen vendég. Kilenc órakor az ebédlőből a szalonba ment át a társaság, ahol jó hangulatban beszélgettek. 11 órakor a szobájába vonult a herceg és az ágyában rádiót hallgatott.

Körülbelül egy óra mulva hirtelen rosszul lett. Még csengetett a személyzetnek, **de mire a komornyikja megjelent, a herceg beteg szive már megszünt dobogni.**

Festetics György halála széles körben mélységes részvétet keltett.

FRICK LAJOS
müköszörüs és finom acéláru szaküzlete a régi helyén
Ferencz J. út 27. sz. alatt van
Városházával szemben.
Finom acéláruk nagy választékban. Élezések, javitások felelősség mellett.

A gyorskalkuláció engedélyezését kérik a debreceni lábbeli készitő iparosok

A cipészszakosztály vezetőségi ülése

Debrecen és Vidéke Ipartestület cipész szakosztálya hétfőn este vezetőségi ülésre gyült össze az Ipartestület 2. sz. tanácstermében. A népes szakosztályi-vezetői ülést *Fitori* Ambrus szakosztályi elnök nyitotta meg, aki ismertette a megjelent szakosztályi tagokkal az anyagbeszerzés körül felmerült nehézségek és problémák megoldási lehetőségeit.

Sajnálattal állapitották meg az ülés keretében, hogy a legutóbb kiutalt felsőrész és talpbőr anyagok meglehetősen silányak, sőt nagy része jóformán használhatatlan. Elhatározta a szakosztály elnöksége, hogy átiratban fordulnak illetékes fórumokhoz sérelmeik orvoslására. Az eddig még zárolatlan anyagokból fogják kérni a lábbelikhez az anyagokat, melyek — megállapításuk szerint — inkább használhatóbbak, mint az eddig kiutalt és szétosztott bőranyagok.

Megvitatás tárgyát képezte még a tárgysorozatban a gyorskalkuláció körül felmerült kérelmek, mely a rendkivüli idők következtében mind gyakrabban előforduló árváltozásokkal kapcsolatban igen nagy fontossággal bir s élénken érinti úgy a lábbeli készítő iparosokat, mint a fogyasztó közönséget.

Fitori Ambrus elnök ismertette, hogy *a gyáripar részére az iparügyi minisztérium már lehetővé tette a gyorskalkulációt, mely azért is fontos, mert a sokszor váratlanul bekövetkező anyag árának lényeges változása szinte lehetetlenné teszi a kisiparos részére a kalkulációt, mivel egy új árnak a megállapitása az illetékes minisztériumon keresztül lényegesen hosszú időt vesz igénybe. Kéréssel fognak ezért fordulni az iparügyi miniszterhez a kisiparosok részére is engedélyezni kivánt gyorskalkuláció mielőbbi lehetővé tételére.*

A vezetőségi ülés több hozzászólás után végetért.

„A magyarság fogalmát tisztán biologiai alapon meghatározni nem lehet"

Értékes magyarság tudományi előadások a Nyári Egyetemen

A magyarságtudomány terjesztésének szolgálatába állitott idei nyári-egyetemi előadássorozat keretében hétfőn délelőtt *dr. Boda* István professzor: Magyarságtudomány, mint lélektani kérdés cimen tartott értékes előadást. Ebben megállapitotta, hogy *a magyarság jegyeit tisztán biológiai alapon meghatározni nem lehet.* A lélek magyarsága független a faji alkattól. A lélektan feladata a magyarság jellemző tényezőit kideriteni és feltárni. Utalt arra, hogy a nevelés és közigazgatás terén milyen sokat lehet elérni a magyarság jelkitényezőinek ismerete alapján. Hangsúlyozta, hogy a nép lelkiségének közvetlen megismerése adja esetleg egy nép jellemét. Majd arra a kérdésre adott választ: Ki a magyar? Megállapitotta, hogy *az a magyar, aki a faj összes jegyeivel rendelkezik.* Tágabb értelemben igy konkretizálta a kérdésre adott választ: Magyar az, aki bir a fajta szerinti magyar egyének azokkal a lelki jegyeivel, amelyek a magyar nyelvi és állami közösség egyetemes és általános szempontjából leglényegesebbek.

Az illusztris előadó ma délelőtt folytatja és fejezi be előadását.

Dr. Mendöl Tibor professzor: A magyar föld és népi lélek című előadásának hétfői bevezető részében megállapitotta, hogy *a nép nem feltétlenül azonos az antropologiai értelemben vett faj fogalmával s nem azonos valamely kultúrközösséggel sem.* Olyan népi közösséget nem találunk, ahol az összetevő tényezők jellemvonásai egyenlőek, azonosak volnának.

A geografus a népi lelket csak burkoltan láthatja meg, elsősorban csak azt veszi észre, hogyan nyilvánul meg a népi lélek a kultúrtáj jelenségeiben.

Mendöl Tibor professzor ma két folytatólagos előadásban fejtegeti tovább előadásának tárgyát.

Hétfőn tartotta német nyelvű vetitettképekkel kisért előadását az egyetem volt lektora, *Hartmann* Rudolf tanár is: Egy idegen debreceni benyomásai cimen. A művészi érzékkel készitett táj és életképeken keresztül megelevenedett a hallgatóság előtt a debreceni élet minden mozzanata. Nagy történelmi és földrajzi megalapozottsággal mutatta be Debrecen mai képének kialakulását s igy *lehetővé tette, hogy az idegenek ne exotikumot lássanak a debreceni életben, hanem egy organikus egészben lássanak mindent maguk körül.*

Dr. Kardos Tibor tanár olasz nyelvű: Il rinascimento ungherese cimű előadása körültekintő és mélyenjáró vizsgálata volt a magyar-olasz szellemi kapcsolatoknak. A tudós alaposságával és éleslátásával mutatott rá azokra a mozzanatokra, amelyek a két nemzet kapcsolatának kifejlődésében lényeges tényezők voltak. Hétfőn egyébként a nyelvórák fokozódó érdeklődés mellett folytak tovább.

Közel másfélezer tanerő tette le az esküt Ujvidéken

Ujvidék, augusztus 4. Az anyaországból a Délvidékre kinevezett 1300 tanerő hétfőn tette le az esküt Ujvidéken. *Vitéz dr. Nagy* Iván üdvözölte az újonnan kinevezett tanerőket és elmondotta, hogy a felszabadított délvidéki területen összesen 2300 tanerő működött, akiknek nagyrésze a magyar csapatok bevonulása előtt elhagyta a helyét. 339 elemi iskola, 14 reálgimnázium, 3 kereskedelmi iskola, 3 tanitóképző, 5 középfokú ipariskola, 4 női ipariskola, 60 iparostanonciskola, 3 kereskedelmi tanonciskola és a szabadkai jogi fakultás működött a szerb uralom alatt a Délvidéken, mintegy 110 ezer tanulóval. Az ott maradt tanerők közül a magyar kormányzat 1080-at átvett, közülük 354 magyar, 282 szerb, a többi a különböző nemzetiségek között oszlik meg.

Utána *Balassa* Brunó miniszteri osztályfőnök, Hóman Bálint vallás és közoktatásügyi miniszter üdvözletét tolmácsolta, hangoztatva, hogy ne elválasztani, hanem inkább összetartani igyekezzenek az itt élő lakosságot. Magyarország ezer éven keresztül vallási, népi és kultúrális szempontjaik figyelembevételével kezelte az ittélő nemzetiségeket, mert ha ennek ellenkezőjét tette volna, úgy ma már nem lenne nemzetiség Magyarországon. (MTI.)

A debreceni tábla is 12 évi fegyházra itélt egy munkást, mert agyonszurta perbeli ellenfele ügyvédjét

Érdekes ügyet tárgyalt a debreceni itélőtábla. A vádlott egy felsővisói munkás, *Váncsa* László volt, aki ellen szándékos emberölés büntett miatt emelt vádat az ügyészség. A véres bűnügynek hosszabb előzménye volt. Emlékezetes még ugyanis az a gyilkosság, amely az év január 20-án történt a felsővisói járásbiróság lépcsőjén és amelynek áldozata *dr. Barna* Vilmos felsővisói ügyvéd volt.

Dr. Barnát, amint gyanutlanul ment le a járásbiróság lépcsőjén, Váncsa László leordinai földmives egy konyhakéssel nyakon szúrta. Mire a szerencsétlen ügyvédet beszállitották a visói kórházba, a nagy vérveszteségtől kiszenvedett.

Váncsa, akit a község határában elfogtak, kihallgatása során azt adta elő, hogy dr. Barna egy ingatlan pört vitt ellene, amelyben a feljeres a Váncsa nővére volt. A pört a dr. Barna által képviselt asszony nyerte meg, ami őt nagyon elkeserítette. Nem akarta dr. Barnát megölni, de mikor a lépcsőn találkozott vele, kitört belőle a keserűség és a nála levő konyhakést beleszurta az ügyvéd nyakába.

A kés, úgymond, azért volt nála, mert éjszakának idején ment be Leordinárol Felsővisóra és védekezésül vette magához, ha valaki az úton meg találná támadni.

A máramarosszigeti törvényszék szándékos emberölés büntettében mondta ki bűnösnek Váncsa Lászlót és ezért tizenkét évi fegyházra itélte.

Az itélet ellen az ügyészség a minősités miatt és a büntetés sulyosbitása céljából, Váncsa pedig enyhitésért fellebbezett.

A debreceni itélőtábla mindkét fellebbezés elutastiásával helybenhagyta a törvényszék itéletét.

HUNGARIA FILMSZINHÁZ
MA: a sziporkázóan szellemes és mulatságos
MAGYAR VÍGJÁTÉK:
A kegyelmes úr rokona
Főszereplők: **Mezey Mária, Somlay, Greguss, Simor Erzsi, Csortos, Rózsahegyi** stb.
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

A Nyári Egyetem mai programja

Ma, kedden délelőtt 9—10-ig *Buda* István professzor megkezdett előadását fejezi be.

10—12-ig *dr. Mendöl* Tibor szintén folytatja a hétfőn megkezdett „A magyar föld és népi lélek" című előadását.

Délelőtt 9—11 óráig tartja magyar tárgyú és nagy érdeklődésre számottartó előadását német nyelven *dr. Schramm* professzor.

10—11ig *dr. Kardoss* Tibor folytatja olasz nyelvű előadását.

Délután kiemelkedő programmja *dr. Bartucz* Lajos szegedi professzor előadása lesz, aki: „A magyarság antropologiája", „A rasszok története hazánkban" címen tart értekezést.

Az olasz továbbképző tanfolyam előadásai a magyarországi olasz tanszakos tanárok nagy érdeklődése mellett egyre nagyobb látogatottságnak is örvendenek. *Hankiss* János és *Trombatore* Gaetano professzorok szombati előadásai után hétfőn *Formigari* olasz iró és *Strata* olasz tanár, délután pedig *Degregorio* professzor tartott előadást. Ma reggel *Fleri* professzor nyelvi gyakorló órája után Formigari, majd Strata, délután pedig Pian és Degregorio tartanak olasz nyelvű előadásokat.

SZERDÁN ESTE LESZ A MANSZ FAGYLALTESTJE A NYÁRI EGYETEMISTÁK TISZTELETÉRE

Az utóbbi években különösen kedves formáját találta meg a debreceni előkelő hölgytársadalom, a Nyári Egyetem vendégei előtt a magyar vendégszeretet kimutatására. Vagy tánc-, vagy népi-bemutatót, utóbb pedig fagylaltestet rendezett részükre. Most szintén fagylalt esten látja vendégül a Lossonczy Istvánné főispánné elnöklése mellett működő Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége a Nyári Egyetem hallgatóit. A fagylalt est szerdán este lesz az Arany Bika dísztermében.

Két internálás az angol és orosz rádió hallgatásáért

A „Magyar Országos Tudósító" jelenti: Az újpesti kapitányságon rémhirterjesztés miatt őrizetbe vették Wingarten Jeromos újpesti rőföskereskedőt és Hoffmann Károly rákospalotai magántisztviselő feleségét. A feljelentés szerint lakásukra vendégeket hívtak és azokkal külföldi (angol és orosz) rádióhireket hallgattattak. Dr. Kula László rendőrfőtanácsos, a kapitányság vezetője kihirdette előttük a rendőri felügyelet alá helyezési határozatot és ezzel egyidejűleg internálatásukra tett előterjesztést. Mindkettőjüket bevitték a toloncházba.

„Bőrtalpu cipő utalványmentesen kapható" — szövegü hirdetés tilos

Az egyik budapesti cipőkereskedő olyan hirdetést tett közzé, hogy „bőrtalpú gyermekcipő utalványmentesen kapható". A kereskedő ellen tisztességtelen verseny miatt megindult az eljárás. A bíróság megállapította, hogy a cselekmény kimeriti a tisztességtelen verseny fogalmát, mert azokat a bőrtalpú gyermekcipőket, amelyeket a miniszter zár alól feloldott, minden kereskedőnél utalványmentesen lehet kapni.

Ez a hirdetés tehát a vevőközönséget félrevezeti, mert azt a hiedelmet keltí, hogy ilyen cipőt utalvány nélkül csak a hirdető cégnél lehet kapni.

Ezzel kapcsolatban a Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete felhívást intézett tagjaihoz. Ebben arra való utalással, hogy a jelenlegi viszonyok között senkinek sem lehet arra szüksége, hogy hirdetésekkel csábítsa a vevőközönséget, felszólítja tagjait, hogy hirdetéseit úgy fogalmazza meg, hogy azzal kereskedőtársaival szemben ne támasszon tisztességtelen versenyt.

Felhivja az egyesület tagjainak figyelmét arra is, hogy egy régebbi rendelet kifejezetten eltiltja olyan cipő, csizma és lábbeli előállitását, forgalomba hozatalát, amelynek talpa papirosból, vagy papiros felhasználásával készült.

Szigorúan be kell tartani tehát ezt a rendeletet is.

Felhőszakadás jégesővel -- Debrecen felett

A mogyoró nagyságú jégdarabok különösen a szőlőkben okoztak sok kárt

Vasárnap gyönyörű reggel virradt Debrecenre s egész nap verőfényes volt az idő. A nagyerdei strandon és a népfürdőben ezúttal is megközelítette a rekordot a fürdőző közönség száma.

Hétfőn hirtelen rosszra fordult az idő. Északról sűrű fellegek kezdtek gomolyogni s a szakértők szerint jégeső fenyeget. Sajnos, az időjósoknak igazuk volt. Hétfőn délután negyed öt óra tájban hirtelen megeredt az eső. Úgy zuhogott, mintha dézsából öntötték volna. Az eső valósággal felhőszakadássá erősbödött, melyhez jég járult. Debrecenben egy teljes negyedórán keresztül mogyoró nagyságú jégdarabok estek a magasból. Sok helyen betörték az ablakokat és jelentős kárt okoztak a szőlőkben. A jégeső megszünésével nem ért véget a felhőszakadás, úgy annyira, hogy az utcák vízben usztak. Hat óra után alábbhagyott az eső, sőt el is állott.

Este azonban ismét eleredt. Kilenc óra tájban heves zápor támadt és az utcákat elöntötte a víz. A késő esti órákban szünt meg végleg az eső és éjszakára a nappali fülledt meleget friss levegő váltotta fel. A hétfői zápornak ennyi haszna volt, de egyébként sokkal többet ártott, mint használt.

A Kuria helybenhagyta a debreceni tábla ítéletét egy rituális férj bünperében

A betört ablakon mászott be rituális feleségéhez a rituális férj és az egyik házrész átirását követelte

A nyár elején rendkivül érdekes bünpört tárgyalt másodfokon a debreceni ítélőtábla. A vádlott *Strobel* Bernát 30 éves munkácsi kereskedő volt, aki ellen annak idején magánlaksértésért és zsarolásért emeltek vádat.

Strobel Bernát annak idején a polgári házasság mellőzésével csak a zsidó rituxlis szertartások szerint vette feleségül Kallus Sarolttát. Háromévi együttélés után alaposan összekülönböztek, mire az asszony a testvérei házába vonult. A rituális férj később többször meglátogatta feleségét és pedig *a betört ablakon bemászott az asszony szobájába, kit arra akart kényszeriteni, hogy a ház részét irassa az ő nevére.* Az asszony azonban ellenállt. Végül a feleség hozzátartozói is megunták Strobel erőszakos látogatásait s feljelentették. A beregszászi törvényszék magáslaksértésért és zsarolás kisérletéért hathónapi börtönre ítélte Stróbel Bernátot.

Fellebbezés folytán került az ügy a *debreceni tábla* elé, ahol az iratok ismertetése után a törvényszék ítéletét helybenhagyták. Ekkor a vádlott semmiségi panaszt jelentett be a Kúriához, mely most foglalkozott az érdekes üggyel. A Kúria elutasitotta a semmiségi panaszt, igy a debreceni tábla által megerősített hathónapos börtönbüntetés jogerőre emelkedett.

Gazda gazdától nem vásárolhat gabonát

Ujabb rendeletek a gabona beszerzése és kiadása ügyében

Budapest, augusztus 4. Magyar Távirati Iroda jelenti: A haszonbérleteknél a bérlő csak annyi gabonát adhat ki természetben a bérbeadónak, amennyi a bérbeadónak házi, vagy gazdasági szükségletekre feltétlenül szükséges lesz. A feles bérbevevő ezzel szemben a feles bérbeadónak a terménynek szerződés szerint megillető részét teljes egészében köteles kiadni. Ha a felezés a már kiesépelt gabonából történik, akkor a cséplést a feles bérbevevő végezteti.

Az olyan mezőgazdasági munkás, aki a múltban gabonáért végzett munkát és az idén nem kereste meg a szükséges gabonamennyiséget, kivételesen vásárolhat kenyérmagvat. Indokolt esetben (főként a szőlőterületeken) a községi elöljáróság, polgármester igazolványt állithat ki részére. Az igazolvány alapján legkésőbb ez év október hó 31-ig beszerezheti a szükséges gabonamennyiséget a legközelebbi Hombár bizományosnál. Ha a bizományos a gabonát a raktárból adja ki, akkor q-ként 1 pengős jutalékot számithat fel.

Az olyan 50 kat. holdnál kisebb gazda, akinek főleg elemi kár miatt nem termett árpája, vagy zabja és arra állatainak takarmányozás végett elengedhetetlenül szüksége van, legalább 100 kg. árpának, vagy zabnak a beszerzését a községi elöljáróságtól, polgármestertől kérheti és ez legkésőbb ez év október 31-ig a gazdát a beszerzéshez szükséges megfelelő igazolvánnyal látja el. A beszerzés azonban csakis a Hombár bizományosa útján történhet, aki q-ként 1 pengő jutalékot számithat fel a vevő terhére. Gazda gazdától közvetlenül az idén nem vásárolhat gabonát.

A visszatérés első évfordulóját nagyszabásu ünnepséggel üli meg Szatmérnémeti

Dr. Csóka László polgármester mondja az ünnepi beszédet

1940 szeptember ötödike. Örökké felejthetetlen marad ez a dátum Szatmárnémeti városának, hiszen ezen a napon tért vissza — két évtizedes elnyomatás után — az anyaországhoz. A város vezetősége már is megtette az előkészületeket a hazafias ünnepség sikere érdekében.

Dr. Kölcsey Ferenc főispán és *dr. Csóka* László polgármester kezdeményezésére bizottság ült össze a városházán, hogy az ünnepség programmját megbeszélje. A nagyfontosságú értekezleten *dr. Csóka* László, Szatmárnémeti kiváló polgármestere ismertette a nagy nap jelentőségét és annak programmkereteit. Bejelentette a polgármester, — aki az évfordulói ünnepség megrendezésében a legbuzgóbban fáradozik, — hogy ezen a napon történik meg a vasuti internátus megnyitása is, amely ünnepségre lejövetelüket igérték: *dr. Varga* József kereskedelmi és iparügyi miniszter és *nagybányai Horthy* István államtitkár, a MÁV elnökigazgatója feleségével.

A hazafias ünnepség délelőttjén díszközgyülés keretében leplezik le Kormányzó Urunk bevonulási képét, amelyet a város számára Benyovszky István festőművész készit. A díszközgyülésen a megnyitóbeszédet a főispán, az ünnepi beszédet pedig *dr. Csóka* László polgármester mondja. Az ünnepség napján a város lobogódiszben fog pompázni s a város különböző részein hangszórók fogják továbbitani az ünnepi beszédeket és a fényes műsort, sőt a magyar rádiót is felkérték, hogy adjon helyszini közvetitést a szatmárnémeti ünnepségről.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A fürdőszobában összeégett egy budapesti uriasszony

Budapest, augusztus 4. Megdöbbentő szerencsétlenség történt vasárnap délben dr. Schulmann Emil, a Magyar Tógazdasági rt. igazgatójának Gerlóczy-utca 11. szám alatti lakásán. A részvénytársasági igazgató fiatal felesége délben bement a fürdőszobába, ahol meggyujtotta az autógejzirt. Az úrasszony éppen a fürdéshez szükséges előkészületeit végezte, amikor eddig megfejthetetlen módon pongyolája tüzet fogott s az úriasszony pillanatok alatt valóságos lángtengerbe került. Schulmanné minden erejét összeszedve belevetette magát a már vízzel telt fürdőkádba, ahol a ház személyzete eszméletlenül fekve talált rá.

Az előhivott mentők a részvénytársasági igazgató feleségét a Park-szanatóriumba szállitották. Schulmann Emilné a szerencsétlenség következtében súlyos, harmadfokú égési sebeket szenvedett és élethenmaradásához kevés a remény.

Létrejött a finn-magyar áruforgalmi egyezmény

Budapest, augusztus 4. (MTI.) A Finnország és Magyarország áru- és fizetési forgalmának rendezéséről néhány nap óta finn és magyar küldöttség között Budapesten folytatott tárgyalások befejeződtek. Az áru- és fizetési egyezmény augusztus 15-én lép élethe és egyelőre egy esztendőre szól. A két állam közötti fizetési forgalom elszámolási úton fog lebonyolódni. Az árucsere-egyezmény a két állam fokozott, kölcsönös forgalmát teszi lehetővé.

Von Jagov a Hősök emlékművénél

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hétfőn Dietrich von Jagow, a német birodalom új budapesti követe koszorút helyezett el a városligeti Hősök emlékművénél. A magyar-német fegyverbarátság ünnepélyes megnyilatkozásánál magyar részről jelen voltak: Vörnle János rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, Karafiáth Jenő titkos tanácsos, Budapest székesfőváros főpolgármestere, Morvay Endre alpolgármester, báró Rubidó-Zichy Iván, a külügyminisztérium protokoll-osztályának helyettes vezetője, valamint egy hat főből álló tiszti küldöttség. A budapesti német követség részéről meg jelentek: Werkmeister követségi tanácsos, Toussaint ezredes katonai és Fütterer ezredes légügyi attasé szárnysegédeikkel.

„THAIFÖLD KÖZELEDIK A JAPÁN ÉRDEKKÖRHÖZ

Stockholm, augusztus 4. (NST.) A Svenska Dagbladet londoni levelezője szerint Anglia, az Egyesült Államok és Holland-India japánellenes rendszabályait eddig *egyelőre még intelemnek nevezik, nem pedig gazdasági zárlatnak.* A singaporei és batáviai lapok egyenesen panaszkodnak amiatt, hogy az intézkedések nem hatásosak és Japán továbbra is hozzájuthat az olajhoz és az életfontosságú nyersanyagokhoz.

Ami magát a Thaiföldet illeti, minden jel arra vall, hogy *az ország közeledik a japáni érdekkörökhöz*, bár nem felel meg a valóságnak az a hir, hogy Japán követeléseket támasztott Bangkokban. Londonban úgy hiszik, hogy Tokió mindenekelőtt azon lesz majd, hogy Bangkokot kivétesse a sterling-tömből és bevonja a yen valutájú államok körébe.

Nagy részvét mellett temették el vasárnap id. Kontsek Kornélt

Óriási részvét mellett, a rokonság ismerősök és tisztelők hatalmas tömege kisérte vasárnap délután a Köztemető díszravatalozójából utolsó útjára Debrecen város kereskedő társadalmának egyik legismertebb köztiszteletben és szeretetben álló egyéniségét, a 74-ik évében elhunyt dvorecki Kontsek Kornél nagykereskedőt a közismert és nagymultú Kontsek cég megalapitóját.

A gyászolók sorában ott láttuk Nagybákai Sesztina Jenő felsőházi tagot, Veress Géza városi tb. főjegyzőt s a rokonokat és ismerősöket nagy számban, akiket mind meleg barátság kötötte az elhunythoz.

A római katólikus gyászszertartás után, melyet Hutay Ferenc intézeti igazgató végzett lassú ünnepélyes menetben kisérte a gyászoló tömeg a halottat utolsó útjára. A sirnál az újabb beszentelés után lebocsájtották a sirba a koporsót, amely örökre bezárult id. Kontsek Kornél mindenki által szeretett és tisztelt munkás élete mögött, s csak a koszorúk és csokrok óriási tömege, melylyel a sirt a rokonok és ismerősök elhalmozták, bizonyitja azt a nagy szeretetet, mivel életében körülvették. Id. Kontsek Kornél elhunytával nem csak a gyászoló családot érte pótolhatatlan veszteség, de porig sujtotta Debrecen város kereskedő társadalmát is, melynek hosszú évtizedeken keresztül munkás tagja volt.

Ünnepélyes keretek között nyitották meg hétfőn reggel az erdélyi tanitónők kéthetes debreceni átképző tanfolyamát

Az elmult hetekben hirt adtunk már arról, hogy az erdélyi tanitónők részére a Svetits Intézetben a kultuszkormány irányitása mellett augusztus 4-től kezdődően 12 napos átképző tanfolyamot rendeznek. Ennek a tanfolyamnak az az érdekessége, hogy elsőizben rendeznek erdélyi tanitók részére ilyenirányú átképző előadásokat.

A tanfolyam száznegyven hölgy résztvevője harmadikán, vasárnap érkezett Debrecenbe.

Az előadások ünnepélyes megnyitására hétfőn reggel nyolc órakor került sor a Svetits Intézet tornatermében, ahol dr. Vekerle Imre miniszteri titkár és Bendák Gyula m. kir. tanfelügyelő mondtak meleghangú megnyitóbeszédet, melyben ismertették a tanfolyam célját és rendeltetését. Üdvözölték a megjelent hallgatókat, majd átadták a szót Sárkány József ceglédi gimnáziumi igazgatónak, aki a magyar nemzeti földrajzról tartott ismertető előadást Utána Alaksza Ambrus, a lévai gimnázium historikus tanára tartott értékes ismertető beszédet nemzetünk történelméről.

A tanfolyam résztvevői hétfőn délután megtekintették a város nevezetességeit : az egyetemet, fürdőt és a krematóriumot. Az előadások a mai nap folyamán tovább folytatódnak.

Befejezte a Debreceni Repülő Club husz motoros növendék kiképzését

Nagy sikerrel zárult a vitorlázó repülők hajdúszoboszlói táborozása — A táborozáson három növendék tette le a C. vizsgát

A Debreceni Repülő Club két szakosztálya fennállása óta fáradhatatlanul dolgozik az ifjuság kiképzésén és nevelésén. A motoros szakosztály május 23-án husz akadémikus kiképzését kezdte meg és a kiképzés julius 31-én a legnagyobb sikerrel zárult. Ebből az alkalomból felkerestük *dr. Stepper* Károly repülőtérparancsnok, vezető főoktatót, aki a következő felvilágositást adta a kiképzéssel kapcsolatban :

— A debreceni nyulasi repülőtéren az ország minden részéből husz akadémikus vett részt kiképzésen. A növendékek 5324 felszállást hajtottak végre tiz hét alatt, ami 522 üzemi órának felel meg. Az elfogyasztott üzemanyag 10.000 kilogram benzin volt. A növendékek elméleti és gyakorlati oktatást kaptak és a kiképzési idő alatt egyetlen szerencsétlenség sem fordult elő.

— A kiképzés alatt álló növendékek természetesen laktanyában laktak, ahol teljes katonai szigorral neveltük őket. Ébresztő 4 órakor, utána öltözködés és reggeli. 5—8-ig repülés, 8—10-ig gépápolás és tizórai, 10—12-ig elméleti oktatás, 12-kor ebéd, 12—3-ig szabad pihenő, 3—8-ig repülés, 8-kor parancskiadás, vacsora, 9 órakor takarodó. Ezen kivül a repülőtéren a növendékek látták el az őrszolgálatot is.

— A katonás nevelés minden növendéken meglátszott. Ezek a vidámkedélyű napbarnitott arcú fiatal fiúk biztos zálogai a jövő pilótagenerációnak. Az előadásokat a legnagyobb odaadással hallgatták, a gépeket szeretettel ápolták és semmi kivánnivalót nem hagytak hátra. Előmenetelük nap-nap után oly örvendetesen haladt, hogy végül a műrepülést is megtanulták, a műrepülés pedig egy magasabb fokát jelenti a kiképzésnek. Nyugodtan mondhatom hogy az elhasznált üzemanyag nem veszett kárba.

— A motoros kiképzéssel párhuzamosan a vitorlázó kiképzésre is igen nagy súlyt helyeztünk, ugyanis a repülés ABC-jét a növendékek már itt elsajátitják és sok üzemanyagot tudunk megspórolni. A vitorlázó kiképzés iránt ebben az évben oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy régi tervünket megvalósithattuk. Miután a nagy érdeklődés következtében a nyulasi repülőtér kicsinynek bizonyult, a növendékekkel együtt Hajdúszoboszlón táborba szálltunk. Egész sátorváros húzódott meg a községi legelőn, ahol a Debreceni Repülő Club növendékei, a leventék és a DVSC vitorlázó repülői nyertek elhelyezést.

— A háromhetes repülőtáborozás a legnagyobb siker jegyében zajlott le. A legnagyobb örömöt az okozta, hogy ezen a táborozáson született meg a Club első C. vizsgája, amikoris az egyik növendékünk karcsu vitorlázó gépével 700 méter magasságba emelkedett és 15 percet töltött a levegőben. Ezt csakhamar követte még két C. vizsga. Harmadik növendékünk ezer méter felé emelkedett gépével és 27 percet töltött levegőben. A Magyar Aeró Szövetség mind három C. vizsgánkat igazolta, mert a gépben elhelyezett műszerek pontosan igazolták az elért magasságot és a levegőben eltöltött időt. A sik területen elért eredmények a növendékek rátermettségéről tanuskodnak.

— A hajdúszoboszlói táborozáson hét vitorlázó gép állott a növendékek rendelkezésére és a gépeket két csörlőautóval emeltük a levegőbe. Három hét alatt 961 felszállást hajtottak végre a növendékeink és 10 óra 22 percet és 30 másodpercet töltöttek a levegőben. A vitorlázók nevelése szintén katonás fegyelemmel történt. Mindennap meg volt a napirend. Az étkezés tábori konyháról történt. Az élelmezés zavartalan ellátását a közélelmezési miniszter a legnagyobb jóakarattal támogatta. Néhány nap mulva Hajdúszoboszlón ismét táborba szállnak a vitorlázó repülők és felkészülnek a C. vizsga letételére. A motoros növendékek második csoportja szintén napokon belül megkezdi munkáját a Böszörményi-út mentén levő nyulasi repülőtéren. A közönség a kiképzést az út mentéről megtekintheti.

Nem régen hangzott el vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó szava :

Szárnyas katonát a Hazának.

A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap támogatásával életrekeltett

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Debreceni Repülő Club eleget tett az ország első katonája szavának, lankadatlan szorgalommal, kitartó buzgalommal és fáradtságot nem ismerő munkával dolgozik azon, hogy szárnyaskatonákat neveljen a Hazának. Itt elsősorban a Club agilis vezetőségét, *dr. Stepper* Károly repülőtérparancsnok, vezető főoktatót és a melléje beosztott oktatókat illeti az elismerés.

Rövidesen kisorsolják a Felsőtiszai kerület bajnoki mérkőzéseit

A Felsőtiszai Labdarugó Kerület vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel tartotta rendkivüli közgyülését a Piac-utca 41. szám alatt levő helyiségében Tamássy László elnök elnöklése mellett. A rendkivüli közgyülés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg és a keleti országrészek visszacsatolása óta elsőizben most jelent meg azon a Nagybánya, Máramarossziget, Szatmárnémeti képviselője, de képviseltették magukat a nyiregyházi, ungvári, huszti és munkácsi egyesületek is. A megjelenteket Tamássy László elnök üdvözölte meleg szavakkal, majd jelvények kicserélésére került sor.

Az üdvözlések elhangzása után a rendkivüli közgyülés megszavazta, hogy a felsőtiszai kerületben a bajnokságokat három csoportban s igy a Debreceni, Szatmár és Vidéke, valamint a Felvidéki csoportban játszszák le. A csoportbeosztást ugyanúgy fogadták el, amint azt már közöltük. A sorsolás megejtésére is közelesen sor kerül.

A rendkivüli közgyülés táviratilag üdvözölte Gidófalvy Pált, az MLSz-t és az OTT-t.

Felbontották *a városi épitkezésekre benyujtott munkavállaló ajánlatokat*

Egyes épületeknél különösen élénk érdeklődés nyilvánult meg Debrecen iparosai körében — Az odaitélésről a közgyülés dönt

Debrecen város müszaki ügyosztálya és kiküldött bizottsága **vitéz Váry Szabó** Tibor müszaki főmérnök elnöklete mellett hétfőn délelőtt nyilvános ülésen bontotta fel a város által Külsőgúton, Apafáján, Hármashegyen, Erdslyukon és más helyeken épitendő erdőőri lakások és egyéb épületekre kiirt versenytárgyalási pályázatra beérkezett ajánlatokat. A városháza közgyülési termében a pályázatok felbontásánál ott voltak a pályázó debreceni iparosok és mesterek is, akiknek jelenlétében egész délelőtt folyt a pályázatok felbontása, s ennek eredményét a bizottság a helyszinen nyilvánosságra is hozta.

Mint ismeretes, a város Apafáján, Külsőgút-telekhegyen, Hármashegyen, Erőslyukon és Bodóháton erdőőri lakást épittet, amelynek munkálataira a következő pályázatok érkeztek : **Tóth** István festő, a mázoló munkákat mindegyiknél 277.30 pengőben vállalja. **Szalontai** István ajánlata ácsmunkára : apafájaira 3569, külsőgúti 3828, hármashegyi 3685, erőslyuki 3828, bodóháti 3828 pengő. **Hevessy** István föld-, kőmives elhelyező munkára : apafai 8953, hármashegyi 9964, erőslyuki 11.339, **Nagy** János ácsmunkákra valamennyi épületnél 4047 pengő. **Fekete** Lajos ácsmunkákra : apafai 3546, külsőgúti 3597 pengő. **Mester** János ácsmunkákra : erőslyuki 3620, bodóháti 3620. **Hajós** László ácsmunkákra : apafai 3863, hármashegyi 3986. **Szedlár** Vilmos mázolómunkákra mind az öt esetben 378 P. **Szalay** József asztalos-, lakatos-, mázoló-, üvegesmunkákra mind az öt épületnél egyenként 1513 P. **Demeter** István asztalos munkára épületenként 890, **Csathó** Gábor bádogos munkákra esetenként 162 P, **Domokos** János ugyancsak a bádogos munkára mind az öt épületnél egyenként 216 P, **Löki** Sándor asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges munkákra mind az öt épületnél egyenként 1681 pengő összegü ajánlatot tett. **Pongrácz** Árpád asztalos munkákra : apafai 723, külsőgúti 735, hármashegyi 723, erőslyuki 848, bodóháti 704, **Filep** István föld-, kőmives-, elhelyezőmunkákra az apafájai épületnél 11.100 P, **Tóth** Ferenc elhelyező munkákra : apafai 9147, hármashegyi 9443, **Ábel** László asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges munkákra : apafai 1645, a többi épületre nem tett ajánlatot, **Szatmári** Ferenc bádogos munkákra tételenként 290 pengős ajánlatot tett. **Tóth** Gyula ácsmunkára : apafai 3975, külsőgút-telekhegyi 4372, hármashegyi 4183, erőslyuki 4246, **Szabó** József és **Szolnoki** Győző asztalos-, lakatos-, mázoló munkákra mind az öt épületnél egyenként 1482 pengős ajánlatot tett. **Ábel** Lajos az erőslyuki elhelyező munkákra 12.324 pengős ajánlatot tett. **Mezei** Béla ácsmunkákra : apafai 3718, hármashegyi 3844, ugyanennyi az erőslyuki, valamint a bodóháti épületre tett ajánlata is. **Kiss** József az apafai elhelyező-, föld- és kőmunkákra 9459 P, **Szilágyi** József ugyanerre 8278 P, **ifj. Kiss** István ugyancsak az apafai földkűmives-, kő- és elhelyező munkákra 8910 pengős ajánlatot tett. Végül **Erdélyi** Ferenc asztalos-, lakatos- és mázoló munkára mind az öt épületnél tételenként 1616 pengős ajánlatot tett.

A külső-ohati gazdaságban cselédlakóházat, istállót és magtárt is épittet a város s ennek megépitésére kiirt pályázat határideje ugyancsak most járt le. Erre is számos ajánlat érkezett be, amelyeket ez alkalommal bontott fel a müszaki bizottság. Az épitkezésre a következő ajánlatok érkeztek : **Tóth** István mázoló : a cselédházra 338, istállóra, magtárra 129, **Nagy** János acsmester : a cselédházra 2375, istállóra, magtárra 7483, **Szendrey** Sándor a cselédlakás ácsmunkájára 5016, istállóra 6320, **Hajós** László a cselédlakás ácsmunkájára 2230, istállóra, magtárra 6789, **Szedlár** Vil-

mos a mázolómunkára 420, illetve 186, **Ruff** Mihály ugyancsak mázoló munkára cselédlakásnál 646, magtárnál 275 pengős ajánlati összeget tett. **Csathó** Gábor bádogos munkára cselédlakásnál 143, istállónál 206, **Domokos** János ugyancsak bádogos munkára 216, illetve 160 pengős ajánlatot tett. **Filep** István föld-, kőműves-, elhelyező munkára lakásnál 12.708, istálló, magtár 18.748, **Kiss** István kőműves-, elhelyező munkával a cselédlakásnál 12.417, istállónál, magtárnál 12.028 pengő összegben vállalja. **Szalai** József asztalos ajánlata cselédházra 1865, istállóra 812, **Szatmári** Ferenc ajánlata bádogos munkára cselédlakásnál 246, istállóra 187, **Tóth** Gyula ácsmunkákra cselédlakásnál 2138, istállóra 5919 pengő összegű ajánlatot tett. **Szabó** József **és Szolnoki** Győző az asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges munkákra a cselédháznál 2431 pengős, istállónál 1370 pengős ajánlatot tettek. Végezetül **Gyulai** Lajos az asztalos-, lakatos-, mázoló munkát 2737, **Erdei** Ferenc ugyanezt a munkát 2388 pengőben tudná elvégezni.

A nagyerdei belső faraktár telepén különböző melléképületeket épített a város. Ennek megépítésére a következő ajánlatok érkeztek: **Katona** Ferenc föld-, kőműves, elhelyező munkákra 9887, **Hevesi** István ugyanerre 7444, **Nagy** János az ácsmunkákra 3958, **Kiss** József föld-, kőműves-, elhelyezőmunkákra 8620, **Szendrey** Sándor ácsmunkákra 3881, **Csathó** Gábor bádogos munkára 132, **Boros** Kálmán lakatos munkára 184, **Domokos** János bádogos munkára 120, **Szatmári** Ferenc ugyanerre 163, **Tóth** Ferenc elhelyező- és kőművesmunkára 8381, **Tóth** Gyula ácsmunkákra 3927, **Szolnoki** Győző lakatos munkákra 216, **Ábel** Lajos kőműves-, elhelyező munkára 8209, **Szilágyi** József ugyanerre 8526, **Mezei** Béla ugyanerre 8081, az ácsmunkákra 3309, végezetül **ifj. Kiss** István a föld-, kőműves- és elhelyező munkákra 8821 pengős ajánlatot tett.

A külső Güton építendő erdőőri lakás föld-, kőműves-, elhelyező munkájára **Katona** Ferenc 14.061, a mázoló munkára **Tóth** István 306, ácsmunkára **Szalontai** István 4863, ugyancsak az ácsmunkára **Nagy** János 4890, **Fekete** Lajos 4462, a mázoló munkára **Szedlár** Vilmos 396, asztalos munkára **Demeter** István 998, a bádogosmunkára **Csathó** Gábor 144, **Domokos** János 188, **Szatmári** Ferenc 240, ácsmunkára **Tóth** Gyula 5048, **Szolnoki** Győző **és Szabó** József asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges munkára 1639, ácsmunkára **Mezei** Béla 4885, végezetül asztalos-, lakatos-, mázoló- és üveges munkára **Erdélyi** Ferenc 1771 pengős munkavállaló ajánlatot tett.

Az ajánlatot felülvizsgáló bizottság most fog hozzá a beérkezett ajánlatoknak érdemi elbírálásához s annak eredményéről a legközelebbi városi közgyűlésnek tesz majd jelentést, amely dönt az egyes építkezések bérbeadásáról.

Egy 78 éves öregasszony borzalmas tűzhalála Kistopolyán

Végzetes szerencsétlenség történt Ungvár közelében Kistopolya községben. Itt lakott családjával és 78 éves anyósával Steinberger Hermann földmíves. Az elmult napon a család a mezőre ment és a 78 éves öregasszony maradt a lakásban. A tűzhely még tele volt parázzsal, amitől először a kémény, majd pedig a ház mennyezete fogott lángot. A tűz olyan gyorsan terjedt el, hogy Steinberger anyósának már nem volt ideje kimenekülni az égő lakásból és pár pillanat alatt a lángok martaléka lett.

Amire a község népe a tüzet eloltotta, az öregasszonynak már csak a megszenesedett holttestét találták meg az üszkös romok között. A vizsgálat megindult.

Öt éve dolgozik a főiskolás munkaszolgálat

Az értelmiségi ifjúság munkatáborainak honvédelmi, nemzetgazdasági és nemzetnevelő jelentősége

1935-ben a Turul Szövetség fiatal egyetemistái szervezték meg Magyarországon az önkéntes munkatáborok korszerű intézményét. Igen sok külföldi (német, francia, angol, sőt egyiptomi) diák is részt vett a munkatáborokon, amelyeknek nagy sikerére a hivatalos magyar körök is felfigyeltek. Ennek eredményeképpen a kormány most már állami intézménnyé fejlesztette a főiskolás önkéntes munkaszolgálatot. 1936-ban a kultuszminisztérium felügyelete alatt létrejött „Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Önkéntes Nemzeti Munkaszolgálata".

Öt esztendő alatt a munkaszolgálat főparancsnoksága vitéz Szinay Béla ny. altábornagy vezetésével 125 munkatábort állított fel. Tagjai valamennyien egyetemista, vagy főiskolás, illetőleg értelmiségi pályán dolgozó fiatal fiúk és lányok. A táborokban hozzávetőleges számítással 7000 diák és diáklány fordul meg. Az ország gyarapodásával a táborok megszervezésénél az volt a főelv, hogy a táborok egy csoportját a visszacsatolt területeken helyezik el. Ennek kettős célja az, hogy egyfelől az értelmiségi ifjúságunk a fizikai munka megismerése mellett megismerje a visszatért terület lakosságát, szellemiségét, másfelől, hogy közelebb kerüljön a visszacsatolt terület lakossága is a kikristályosodott magyar nemzeti gondolkodáshoz.

Így volt ez az idén is, — Erdélyben főként a magyar szigetek környékét szállták meg az egyetemista munkások. Kékesen, Magyarborzáson, Veresegyházán, s Dellőapátiban állnak a férfi-munkatáborok, a Bethlen-kékesi műutat teszik járhatóvá. A gazdaságilag igen fontos műút, amelyet a románok teljesen elhanyagoltak, a magyar falvak nagy részét köti össze a járási székhellyel. Ugyanekkor a női-munkatáborok Magyardecse, Szépkert, Gyürüszentmárton, Noszoly, Szék és Ördöngösfüzes községekben telepedtek meg. A férfiak az útjavításon kívül előadásokat tartanak a falvak magyar lakosságainak, a női munkaszolgálatosok munkaterülete a háztartásban (higénia, varrás, csecsemőgondozás stb.) való segédkezés. A régebbi magyar területen két férfi- és öt női-munkatábor áll. Benne két csoportban váltják egymást a tagok.

Ezenkívül Bálványosváralján a főparancsnokság felügyelete alatt működik egy „falukutató-tábor" a kolozsvári egyetem professzorainak vezetése alatt. Ugyanezek a professzorok járnak át a közelben lévő munkatáborokba, hogy a tagok részére nemzetvédelmi előadásokat tartsanak. Természetesen az erdélyi munkatáborok résztvevői kizárólag ú. n. „anyaországi" és megfordítva, a régi területen lévő munkatáborok tagjai nagyrészt az erdélyi főiskolások köréből rekrutálódtak. Így oldják meg a 22 éves különválás folyamán keletkezett szellemi különbözőségek kiegyenlítését.

A magyar főiskolás munkaszolgálatnak eddig is nagy jelentősége volt, de ezután is nagy feladatok várnak rá. A főiskolás munkatáborok tapasztalatai alapján szervezték meg a honvédelmi törvényben a közérdekű munkaszolgálatot. A jövője pedig abban áll, hogy előfutárja és előkészítője az általános, mindenkire nézve kötelező munkaszolgálatnak.

Nem vitás ugyanis, hogy a modern nemzeti és birodalmi államokban békében és háborúban egyaránt totális erőfeszítésre kényszeríti a kormányokat a verseny a közösségi élet minden megnyilvánulása terén. A munkatáboroknak itt hármas jelentősége lesz és van. A legfontosabb jelentősége a honvédelmi értéke. Ha az ország minden rendű és rangú polgári kiképzést kap a különböző műszaki munkákra, nem jelent különösebb feladatot a háborúk okozta pusztítások gyors és eredményes helyreállítása. Németország a mai háborúban villámgyorsan meg tudja szervezni az utánpótlását a munkatáborokban kiképzett műszaki segédcsapataival. Fontos szerepe van a munkaszolgálatnak nemzetgazdálkodási szempontból is. Az a szociális kifogás, hogy a munkatáborok elvonják a munkások elől a munkalehetőséget, már régen a múlté, hiszen a napszámbérek magassága az ellenkezőjét mutatja. Ezenkívül pedig a közérdekű és megvalósítandó feladatok annyira megsokszorozódtak, hogy ezeknek gyors és tökéletes megvalósítása csak a nemzeti közösség teljes igénybevételével lehetséges. Nálunk, Magyarországon, a munkaszolgálatnak, helyesebben az általános munkaszolgálat bevezetésének talán legnagyobb jelentősége nemzetnevelő hatásában rejlik. A visszakerült területek nemzetiségeinek ifjuságát, de magyarságát is újból eggyé kell forrasztanunk a szentistváni gondolat kohójában. A különböző ideológiai vágányokon tévelygő osztály-nemzetiség és felekezetileg megoszlott fiatalság eggyékovácsolására legjobban a közös és kivételezésektől mentes fizikai munka alkalmas. Ebben a munkában mindig a végzett eredmény a fontos. Minden más szempontot figyelmen kivül hagy a munkaszolgálat főparancsnoksága.

Az erdélyi táborokat a napokban mutatták be a sajtó képviselőinek. Az országos sajtó is érdeme szerint foglalkozott vele. Augusztus 3-án érnek véget az első táborok, helyükön pár napon belül folytatják a megkezdett munkát az újabb csoportok, hogy a nemzet szolgálatában vállalt munkában eggyéforrjanak a néppel, röggel és bajtársias kézfogásban hitet, akaratot merítsenek az új magyar élethez.

V. K.

Mire a faluba értek, meghalt ujszülött csecsemője

A hajdúsámsoni csendőrség igen szomorú bűnügyben indított nyomozást. Varga Eszter 20 éves leány Hajdúsámson határában a Liszkai-tanyán cselédeskedett. A fiatal leány vasárnap délelőtt szülési fájdalmakat érzett s ezért szekérrel elindult, hogy bemenjen Hajdúsámsonba egyik rokonához. Útközben azonban megszülte gyermekét és mire beértek a községbe, meghalt.

A csendőrség a halálesettel kapcsolatban megindította a nyomozást. Az orvos véleménye szerint a csecsemő élve jött a világra és halálát fulladás okozta. Miután bűncselekmény látszik fennforogni, a csendőrség a halálesetről jelentést tett a debreceni királyi ügyészségen. A vizsgálóbíró az ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását. A nyomozás még folyik annak kiderítésére, hogy a csecsemő mitől fulladt meg.

Terményeit tüzkárellen
Általánybiztositás keretében biztosithatja legolcsóbban!

PILLANATKÉPEK PODOLIÁBÓL

Leirhatatlan nyomor a falvakban — Fejvesztetten menekül a szovjet hadsereg

(A honvéd hadituditó század közlése.)

A hadituditó század néhány beosztottja legutóbb azt a parancsot kapta a hadtestparancsnokságtól, hogy térjen vissza Kanieniec-Podolskyba, az ott felfedezett hajmeresztő szovjet kegyetlenkedések képének és nyomainak szomorú megrögzítése céljából. A látvány, amelyben részünk volt, olyan, amelyet holtunkig sem felejtünk el. Azóta bizonyosan megjelentek beszámolóink, fényképeink és filmjeink az otthoniak előtt is, de még így is azt kell mondani, hogy semmiféle ismertetés, vagy kép nem közelíthette meg a borzalmas valóságot. Őrültünk, amikor megrázó feladatunk teljesítése után megint elindultunk, hogy utólérjük előlhaladó seregtesteinket.

*

Kanieniec-Podolsky után megint erőt vesz rajtunk az az érzés, amely már első útunk alatt, vagyis az itt történt előnyomulás idején is elfogott. Az az érzés, hogy Kanieniec-Podolsky-nál elhagyjuk Európát. Olyan soha sem érzett idegesség vesz körül, hogy semmivel sem tudjuk kifejezni, de érzi ezt mindenki. Ha szavakba kellene öntenünk, csak általános jelzőket használhatunk: más, idegen, rejtelmes, szomorú. Bizonyos, hogy ez a föld is Európában van, de az élete misztikusan más, mint a miénk: ázsiai ritmusa van.

Az utak járhatatlanok. Igaz, ezt már százszor megírtuk, de nem lehet ettől a megállapitástól szabadulni, mert szakadatlanul foglalkoztat. Eleinte azt hittük, hogy a szovjet szándékosan hanyagolta el a határsávban az utakat, de azóta már hol vagyunk a határsávtól? El kell fogadnunk lapasztalati bizonyságként, hogy az úthálózat fejlesztése, sőt csak rendbentartása is huszadrendű kérdés volt a szovjetparadicsomban.

*

Végtelen gabonatáblák hajladoznak a szélben. Általában a méretek azok, amelyeket elütőknek látunk az európai méretektől. A nagy méretekben szinte elenyészik és kicsivé lesz a kevés ember.

Messziről idealisan szép fekvésű falvak tünnek fel a hajlatokban és csak amikor házaik közé ér az ember, töri le lelkét valami szomoruság. A távolról olyhivogató falvakban: nyomor, rongy, éhség és legyek milliója tanyázik.

Ezeknek a leirhatatlan nyomoruságú falvaknak népe a legjobb ellenszer a bolsevizmus mászlagai ellen, európai ember számára. Sem betüvel, sem mikrofonnal, sem fényképezőgéppel nem tudjuk igazában érzékeltetni a valóságot. Mert ha mindent vissza is tudna adni mondjuk a hangosfilm, azt a bűzt, amely ebből a nyomorból árad, semmiféle hasonlattal sem tudjuk kifejezni. Katonáink nem is fukarkodnak a jellemzésükkel „a jólétet fakasztó szociális termelés" eredményének láttára.

*

Ezen a vidéken fékeveszetten menekült a vörös hadsereg. Ennek a kapkodó, ketségbeesett hátraözönlésnek utolsó jeleit most még jobban megvizsgálhatjuk, mint az előnyomulás lázában. Akkor mindem figyelmünk az ellenség felé fordult s ami ezen kivül esett, csak harmadsorban tett ránk benyomást.

A szovjet hadsereg visszavonulásának rendezetlenségét talán a legjobban az jellemzi, hogy csupán két város között 293 gépjárművet hagytak el. A szembejövő magyar vonatos csapatok szállitóeszközei között már sürün látni ott a szovjet gépkocsikat, amelyet honvédeink használatba vettek.

Úgy látjuk, a honvéd csapatok elől menekülő szovjet seregtestek között ugyobb lovas kötelékek is lehettek, mert útak mentén és a közeli mezőkön olyan tömegben hevernek temetetlenül a lóhullák, hogy ennyi ló nem származhatott gyalog, vagy gépesitett seregtest jószágállományából.

*

Schargeredea át haladunk Tultschin felé.

Mindenütt heves, de úgy látszik rövid utóvédharcok nyomai.

Helyenként egy-egy magányos, vagy csoportos sir domborodik. A feliratokból látjuk: itt két német..., amott egy magyar... ismét egy magyar..., odább pedig lömegsirban ennyi, meg ennyi szovjet katona pihen. Az egyik magyar hősi halott motorkerékpáros lehetett, mert frissen ácsolt keresztjére bőr bukósisakot tettek. Jót esik látni, hogy a felszabadult ukrán lakosság, ahol csak útjába esik egy-egy ilyen magyar vagy német sir, viraggal tüzdeli körül a hantot.

Esteledik s megered az eső, amikor felünnik előttünk Tultschin. A km. mutatószámból látjuk, hogy közel 300 km-t jött Kamieniec-Podolsky-ből. De mi még tovább röbogunk, mert az a seregtest, amelyhez útban vagyunk, még messze van. Tultschin egyébként elég nagy város. Külsejéről azonban nem sok benyomást szerezhetünk, mert az a része, amelyen áthaladunk, sötét, mig az egyik városrész most is lángokban áll.

Hajnalban érjük el csapatestünket. Az egész község zsufolva van honvédeinkből, tartalékban vannak, pihennek és alszanak... alszanak..., alszanak...!

Varga József miniszter
a nyersanyagkincsek felkutatásának fontosságáról

Megnyílt az ötödik soproni Nyári Egyetem

Sopron, augusztus 4. Vasárnap nyitották meg a soproni városháza közgyűlési termében az ötödik soproni nyári egyetemet. A megnyitó ünnepségen megjelent *Varga* József miniszter és felesége, a kultuszminiszter képviseletében *Stolpa* József államtitkár, továbbá *Ullein-Reviczky* Antal rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök.

A megnyitó beszédet *Vencel* Alajos műegyetemi rektor mondotta, amelyben rámutatott a mérnöki továbbképzőintézeti tanfolyamok jelentőségére.

Varga József iparügyi miniszter Sopron város országgyűlési képviselője beszédében rámutatott arra, hogy a mult esztendő óta a nyári egyetem jelentősége lényegesen megnövekedett. Ismertette azokat a feladatokat, amelyeket a tavaly óta visszaszerzett területek ipari hasznosítása szab elénk. Iparunk fentartása és fejlesztése terén arra kell törekednünk, hogy mindenkor legyenek a honvédelem szempontjából fontos termelő üzemeink, legyenek gyáraink, amelyek nagy munkástömegeket tudnak foglalkoztatni és tovább építsük azokat. Ki kell aknáznunk a mezőgazdasági termelési ágazatokat, bányakincseinket pedig erőteljes ütemben kell feltárnunk.

Beszélt a miniszter a közlekedési viszonyokkal kapcsolatos teendőkről, majd az újabb nyersanyagkincsek felkutatásának fontosságára tért át. Az energiaforrások fejlesztésére, vízierőművek kiépitése vált szükségessé, a széntüzelést pedig, amennyiben lehetséges, földgázzal lehet helyettesiteni. A gyorsütemű munka előmozditására állami részesedéssel megalakitotta a Keletmagyarországi Villamossági Részvénytársaságot. Erdélyben földgázkutató fúrások kezdődnek. Különösen az erdélyi országrész iparának fejlesztése függ szorosan össze a földgázkutatással. Napjainkban a földgáz nem csak tüzelőszer már, hanem fontos kémiai cikkek alapanyaga is.

A földgáz kémiai hasznositására természetesen csak akkor gondolhatunk, ha sok gázt sikerül feltárnunk. De szerényebb mennyiségek is nagy szolgálatot tesznek egyes iparok és városok, vagy falvak tüzelőszer- és áramellátása terén.

A miniszter végül Isten áldását kérte a soproni nyári egyetem munkájára.

Stolpa József államtitkár a kultuszminiszter képviseletében köszöntötte a soproni gyári egyetemet. A város közönsége nevében *dr. Farkas* István helyettes polgármester, a műegyetem erdőmérnöki kara nevében *Proszt* János dékán mondott üdvözlő beszédet.

Több mint 50 százalékkal emelkednek a kerékgyártó szakmában az árak

A debreceni Ipartestület kebelében működő kerékgyártó és kocsigyártó iparosok szakosztálya kedden este ülésezett az Ipartestület kis tanácstermében *Kripkó* Ferenc szakosztályi elnök vezetésével.

A tárgysorozat ismertetése után az egyesitett szakosztály a szakmában előforduló árak emelését és rögzitését vitatta meg. Több szakosztályi tag hozzászólása után elhatározták, hogy általában *a fa-, a fényező-, a kárpitos-munkák, továbbá a szakmában előforduló kisebb munkák árait az 1935-ben — a legutóbbi — megállapitott irányárakhoz mérten 50—80 százalékkal emelik.*

Az áremelés, illetve megállapitott új árak rögzitése után a szakosztály házi ügyekkel foglalkozott.

A Hortobágy fenséges panorámája és jószágállomány bemutatása valósággal elbüvölte
a Nyári Egyetem kirándulóit

Mindenki lovagolni akart és mindenki csárdást táncolt a kiránduláson

A debreceni Nyári Egyetem tanfolyama keretében rendszeresitett kirándulások között minden esztendőben talán legmaradandóbb emlékekkel éppen a hortobágy útról térnek vissza a hallgatók. Nem is csoda, hiszen a külföldi vendégek nagy része éppen a hegyek, vagy talán az örök havasok vidékéről, de legritkább esetben alföldi jellegü országokról jönnek ide, igy szinte természetes, hogy a délnémetországi, vagy olaszországi, méginkább a norvég nyáriegyetemistákat valósággal lenyügözi a Hortobágy végtelen távlata, beszédes és fenséges üressége. Az a sok látnivaló pedig, amit ilyen alkalmakkor a Nyári Egyetem rendez a hallgatóság szórakoztatására, az még egységesebbé teszi azt a maradandó képet, amelyet soha sem lehet majd kitörölni az itt járt külföldi vendégeink lelkéből.

Az idei kirándulást most vasárnap rendezte meg a Nyári Egyetem. Háromszázon felül volt a kiránduló csoport létszáma. Délben két órakor indult a különvonat és egy szük óra alatt már a Hortobágy szélén, a kilenclyukú hidon is áthaladt a hatalmas, színes csoport, amelyben legalább annyi hölgy volt, mint férfi.

A vonatból való kilépés után a kiváncsiság egyre fokozódott, a csárda előtt megjelentek az első csikósok, majd a hidon túl a gulya, ménes, parádés kocsik csoportosultak, hogy majd felvonuljanak a vendégek előtt.

Mint a hordóból kibocsájtott viz, úgy ömlött szét a hatalmas sereg a pusztában, mindenki közelről akarta megnézni a füstös bikát, a csillogó szőrű ménest, a városi díszfogatot, amelyeket a Nyári Egyetem és az Idegenforgalmi Hivatal rendelt ki erre az alkalomra a bemutató terepre.

A szokásos gulyaterelés, ménesvágtázás, juhnyájforgatás, na meg a szamárverseny most sem maradt el. Mind meganynyi kedves pillanatokat, sőt félórákat szerzett a kiváncsi és gyönyörködő sokaságnak. Az igás fogat, a bivalyszekér, aztán a gazdakocsi és végül a város ötös díszhintója egymásután vonultak el a tömeg előtt, amely szinte vágyat érzett, hogy felüljön a fogatok valamelyikére. Ez sem maradt el.

A Debrecenben időző
Di Sopra olasz őrnagy társaságában
egy norvég, egy német és egy magyar
hölgy ült be a díszhintóba

és a közönség lelkes ovációja közben végighajtott a nézők előtt. Mint a jégeső pattogása, úgy kattogtak a fényképezőgépek, működtek a hivatásos és amatőr fotografusok. Volt közöttük egy idősebb férfi, aki bámulatos fürgeséggel és a témakeresésben nagy rutinnal rendelkezve, nem hagyott ki egy mozzanatot sem a lencse elé kivánkozó eseményekből. A csikósokat minden arcrándulásukban, a gulyát, ménest legkülönbözőbb csoportosulásában, a komondort és pulit okos örködésében, vagy semmitmondó tunyaságában, mind megörökitette. Mindenki megkedvelte ezt a fürge fotografust, de azt nem tudta megállapitani senki, hogy német-e, magyar-e, vagy francia, esetleg olasz, mert mindenkihez saját nyelven szólt. Most mi eláruljuk, hogy magyar volt, mégpedig

dr. Froniusz Richard kolozsvári akadémiai professzor volt ez a kedves, derüs és művészilelkületü ismeretlen.

A gulyaterelés közben valahonnan a mátai utat szegélyező akácosból egy vágtató paripa közeledett a tömeg felé, amely nem akart hinni a szemének.

Egy lobogó hajú és lángoló ruhájú fiatal hölgy nyereg nélkül lovagolta meg az egyik csikós fürge járású lovát. Silvia Rotta olasz hölgy volt ez a bátor amazon,

akit bizony fergeteges tapssal köszöntött a nézősereg. Lisa Ponti, ugyancsak olasz hallgató már egy csikós figyelmes és lágy ölelése közben ült a csikós elé a ló hátára. Bátorsága azonban nem lebecsülendő, mert a csikó egyébként igen szilaj volt. Se vége, se hossza nem volt a látnivalóknak. A pusztai bemutatóra a szőke, feltünően kékszemü norvég Galtung Ingeborg mutatványa tett pontot, aki a makrancos szamarat ülte meg takarosan.

A másfélórás bemutató után visszatért a csoport a csárdába, ahol Német Nándor vendéglős és hatalmas kiszolgáló személyzete a virslit, tésztát és krigli sörökat rakta pillanatok alatt a melegben alpilledt és megfáradt kiránduló társaság elé, amely csakugyan egyhamar fel is frissült, úgyhogy negyedóra mulva már tele volt a porond csárdást táncoló párokkal, akik között ott ropták a csárdást a csikósok is, természetesen Nyári Egyetemista, főleg külföldi táncosokkal. Volt idő bőven a szórakozásra, táncra, énekre, mert a vonat csak az est beállta előtt fél 9-kor indult el. Még igy alkalma volt a társaságnak a hortobágyi fenségesen szép naplementében is gyönyörködni. Vig nótaszóval, tréfával és az új ismerősök baráti csevegésével telt el az út. A hangulat olyan erős volt, hogy megérkezés után kisebb csoportokban a vacsora helyiken továbbfolyt a tánc és a vigasság. Kétségtelen, hogy ez a nap nem marad egy kiránduló lelkében sem nyomtalanul.

Elkeseredésében felakasztotta magát, mert elverte vetését a jég

Megdöbbentő öngyilkosság történt az elmult napon Egyek községben. **Balázs** István földmüves saját lakásának padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már nem tudtak rajta segiteni, mert meghalt. Az öngyilkossággal kapcsolatban az egyeki csendőrség megindította a nyomozást és a nyomozás során kihallgatták az elhúnyt feleségét, aki a következőket mondotta el:

— Este még együtt feküdtünk le. Férjemen semmi nyoma nem látszott annak, hogy végzetes tervekkel foglalkozik, bár nagyon el volt keseredve, mert a jég elverte a vetést és igy többször hangoztatta, hogy miből élünk meg és miből fizetjük ki az árendát. Reggel férjem 4 órakor kelt fel és kiment az istállóba. Én egy óra mulva kelhettem fel és gyanúsnak találtam, hogy férjem nincs sehol sem. Gyanúm azért támadt, mert este nem mondta, hogy valahova akarna menni. Keresésére indultam, de sehol sem találtam. Gizella nevü kisleányom felment a padlásra és az talált édesapjára. Rémülten kiáltotta, hogy apám felakasztotta magát. A sikoltásra én is felrohantam a padlásra és levágtam a kötélről, de ekkor már nem lehetett segiteni, mert meghalt.

A nyomozás során **Balázs** István fején külsérelmi nyomokat találtak, de az orvos megállapitotta, hogy **ezek a sérülések akkor származtak, amikor a szerencsétlen embert levágták a kötélről és leesett.** A csendőrség az öngyilkosságról jelentést tett a debreceni királyi ügyészségen, s miután bűncselekmény nem forog fenn, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Varázsos Vizek Városa: BUDAPEST

Jelentős sikerrel indult a főváros kiállítása a Déri Múzeumban

Hétfőn reggel kilenc órakor megnyilt a Déri-múzeum kiállitási termében a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülőhelyi Bizottság nagyszabású vándorkiállitása. A kiállitás iránt városszerte napok óta nagy az érdeklődés, mert annak országos sikere megelőzte hirben az idecérkezését is. A kisteremben izléses összhangban áll húsz nagyméretü fatábla, mely arra hivatott, hogy képekben, festményekben és feliratokban Budapest elsőbbségét igazolja a világ összes fürdői fölött. Az első tábla a fürdéssel mint ösztönös szükséglettel foglalkozik.

Az ember fürdik, mert kivánja a szervezete, a test. Már pedig ha kivánja, akkor fürödjön ott, ahol az a legjobb a test számára. Vagyis fürödjön Budapesten. Nemcsak azért, mert jók a fürdői, hanem gyógyerejüek s a környezet nagyobb gyógyitó erőt jelent a beteg számára a maga változatosságával. Budapesten nemcsak gyógyul a beteg, hanem benne él, szerves része egy kétmilliós Nagybudapest minden megmozdulásának.

Eddig a propaganda. Amit ezen túl a reumakutatásról felsorol az utolsó hét tábla, az a magyar orvoskutatás csodálatos diadala. Büszkeséggel szemléljük ezeket a táblákat. Boldogok vagyunk, hogy a magyar orvosi tudomány ilyen magas fokon áll, s szeretettel hajlunk meg a magyar orvostársadalom lelkes kutatói előtt.

Külön meg kell emlékeznünk a kiállitás müvészi kidolgozásáról. Izléses, szép, stilusos munka, nemcsak művészeti elgondolásaiban, hanem mondataiban, sőt az iparos munkáiban is.

A látogatókat Polinszky Károly, a Bizottság titkára és Alföldi Géza, a Debrecenben is ismert fiatal magyar iró fogadják és kalauzolják. Az érdeklődők pedig egy pillanatig sem fogynak el.

Különösen emelik a prospektusok az egész propaganda értékét. Szebbnél szebb fürdőismertetők fordulnak meg a látogatók kezében. S a hir, hogy valami nagyon szépet és nagyon értékeset láthat a debreceni közönség, hólabdaszerüen terjed a városban. Délután már igen sokan ismerősökkel térnek vissza azok, akik délelőtt egyedül jöttek be, nem egyszer véletlenül a kiállitásra.

Örömmel halljuk, hogy a szerda esti előadásra például mária több, mint százan jelentkeztek. Ez kétszeres öröm azért is, mert egyedül lapunk közölte, hogy lehet jelentkezni, s a jelentkezők nagy száma mellettünk is bizonyitó erejü jelenség.

Pár percig módunkban volt beszélgetést folytatni a kiállitás vezetőjével, aki különösen a szerdai előadásra szeretné a debreceni közönség figyelmét felhivni. Mi örömmel megirjuk: látogassa a közönség a kiállitást, s jelenjünk meg minél nagyobb számban a szerdai előadáson.

A Déri-múzeum előkelő termében diszes virágként nyilott ki ez a kiállitás. Kár lett volna, ha nem ebben a pompás épületben jelentkezik a főváros bemutatója. Valóban méltó keret a szép képhez, amit a kiállitás feltétlen jelent.

Mint értesülünk, a jelenleg Debrecenben tartózkodó erdélyi Tanitóátképző tanfolyam hallgatósága kedden este csoportosan tekinti meg a kiállitást, mig a Nyári Egyetem hallgatósága szerdán látogat el oda.

Szeretnők hinni, hogy az az elvetett mag, amit ez a pompás és szavakban eléggé nem dicsérhető kiállitás jelent, debreceni szempontból is meghozza a maga gyümölcsét. Elsősorban is azt: felfedezzük, mily csodás értékünk van a nagyerdei hőforrásokban, s ha nem is fővárosi méretekben, de Debrecen is igyekezni fog a maga értékeinek ilyen propagandát kifejteni.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: „Kossuth", Lux Arnold, Piac-u. 26. — „Magyar Korona", Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. — „Arany János", Bozóky György, Csapó-u. 66. — „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlay-u. 4. f.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika-szálló, félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hó első vasárnap délelőtt 11—12 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

FŐISPÁN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

PÁRTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

A KÖZÉLELMEZÉSI KORMÁNYBIZTOS magánfeleket fogad minden kedden délelőtt 10—12 óráig a főispáni hivatalban.

Emlékezzünk

AUGUSZTUS 5.

1916. Horváth István, a volt kaposvári 44. közös gyalogezred tiszthelyettese ezen a napon Brodkinál (Keletgalicia) az ezred oldalába előretörő ellenséget — a már elrendelt visszavonulás ellenére — százada jobbszárnyának ügyes bekanyarításával — a leghevesebb ágyú- és géppuskatűzben visszaverte és ezáltal nemcsak századát mentette meg a biztos bekerítéstől, hanem a szomszédos ezredcsoport visszavonulását is lehetővé tette. Példás és önfeláldozó hősies tettét az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

— **Rásó István alispán szemleutja.** Hétfőn délelőtt Rásó István alispán szemleútra indult Egyekre és Tiszacsegére.

— **Honosítás.** A m. kir. Belügyminiszter úr a lengyel állampolgár Zvolenszki Zsuzsánna 1908. évi születésű, háztartási alkalmazott (foglalkozású), hajadon, debreceni lakost a magyar állam kötelékébe felvette, illetve honosította. Polgármester.

— **Üzembehelyezték az újvidéki selyemgyárat.** A Délvidék visszafoglalásával az újvidéki állami selyemgyár is visszakerült hozzánk és a földmüvelésügyi minisztérium selyemtenyésztési osztálya azonnal hozzálátott a délvidéki selyemgubó tenyésztés átállításához. Az idei selyemgubó beváltásból a Délvidék gazdái körülbelül 250.000 pengő bevételhez jutottak.

— **Dr. Rugonfalvi Kiss István** fogorvos szabadságáról hazaérkezett. Rendel 10—12-ig és 4—7-ig: Batthyány-utca 2. sz. alatt.

— **Magyar városok régi itáliai testvérvárosai.** Egy régi magyar könyvben van feljegyezve, hogy a mai Budapest helyén a római világban egy római légió állomásozott, amely az itáliai Paestumból egészítette ki magát. A régi magyar tudós hagyta ránk azt az érdekes etymológiát, hogy a paestumi származású római legionáriusok adták a városnak a Pest nevet. Ugyanő azt is írta, hogy a magyar Baja helyén a római Bajaeból sorozott katonaság állomásozott. — Ezek a névmagyarázatok talán már nem állják meg a helyüket, de rendkívül jellemzőek, mert bizonyítják, hogy mily élénk volt már a régi magyar íróknál is hazájuk ősi kapcsolatának tudata a római földdel. Az pedig bizonyos, hogy a római I. segédlégió, amelynek Pannoniában, de különösen Aquincumban oly nagy szerep jutott osztályrészül, eleinte itáliai tengerészekből állott és magát büszkén nevezte a Magyarországon fennmaradt köemlékein is Legio Italica-nak.

Kinevezték a Játékvezetők Testületének tisztikarát

A Játékvezetők Testületének debreceni kerülete vasárnap délben 12 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését a Piac-utca 41. szám alatt lévő hivatalos helyiségében. A közgyűlést Tamássy László elnök nyitotta meg, aki bejelentette, hogy most már a Játékvezetők Testülete is visszanyerte autonómiáját, majd közölte a megjelentekkel, hogy az országos központ úgy döntött, hogy a Játékvezetők Testületének elnöke és pénztárosa állandóan azonos a Felsőtiszai kerület elnökével és pénztárosával. Ez nem jelenti a jogok csorbítását, csak a központ így akarja az ellenőrzést biztosítani.

Tamássy László elnök ezután ismertette a tisztikar névsorát. A tisztikart most nem választják, hanem kinevezik. A tisztikar a következő: Elnök: Tamássy László. Pénztáros: Baranyai Illés. Főtitkár: dr. Thomas Henrik. Titkár: Paál Antal. Ellenőr: Kovács Lajos. Ügyész: dr. Kocsis Sándor. Háznagy: ifj. Szabó Kálmán. Orvos: dr. Csiesák György. Fegyelmi egyesbirák: Auer Kálmán, vitéz dr. Makády Béla. Jegyző: Gorondi Imre. Intéző egyesbíró: Boros Béla. Jegyző: Vajda Péter. Játékvezetőküldő bizottság tagjai: id. Szabó Kálmán, Boros Béla, Sass Béla. Ellenőrző bizottság: dr. Csiesák György, dr. Nagy Zsolt, Szabó Kálmán. Oktató bizottság: dr. Juhász Attila, Auer Kálmán, id. Szabó Kálmán, Fedák László. Vidéki csoportvezetők és egyesbirók: Janosovszky Dezső (Ungvár), Ferenczi Kálmán (Munkács), Fedák László (Huszt), Egressy Pál (Nyíregyháza), dr. vitéz Makády Béla (Berettyóújfalu) és Bánsághy Miklós.

A költségvetés előterjesztése után Tamássy László elnök hangoztatta, hogy a zsidókat teljesen kizárták a játékvezetésből és ez szükségessé tette a játékvezetői tanfolyamok rendezését. A tanfolyamra többen jelentkeztek és a fiatal játékvezetők nagyrésze sikerrel tette le a vizsgát és az elmúlt szezonban már sikeresen is működtek. Ezután elfogadták az elnöknek azt az indítványát, hogy a Játékvezetők Testülete minden hétfőn és csütörtökön este 7—8-ig hivatalos órát tartson a Piac-utca 41. szám alatt és csütörtökön este ugyanott 8-tól 9-ig vitaestet rendezzenek. Végül a Játékvezetők Testülete táviratilag üdvözölte Vághy Kálmant, az Országos Játékvezetők Testületének elnökét, az OTT-t és az MLSz-t.

— **Felakasztotta magát egy fiatalasszony Kismarján.** Megdöbbentő öngyilkosság történt vasárnap Kismarja községben. Nemes Sándorné sz. Veres Erzsébet 32 éves fiatalasszony lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már nem tudtak rajta segíteni, mert meghalt. A halálesettel kapcsolatban a csendőrség megindította a nyomozást, s miután Nemesné búcsúlevelet nem hagyott hátra, titkát magával vitte a sírba.

— **Az István Gőzmalom,** Debrecen, mint a Közélelmezési Minisztérium által kijelölt „Hombár" főbizományos, ugy saját, mint albizományosai utján megkezdte búza, rozs és árpa vásárlásait. A termények beszállításához, mint a multban, ellátja most is megfelelő mennyiségü és kölcsöndíjmentes zsákokkal a gazdaközönséget.

— **Dán lap Olaszországról.** A „Berlingscke Tidende" római levelezője — olasz lapok szerint — érdekesen számol be a háborús Róma és Olaszország életéről. Megállapítja, hogy bár a háborús nehézségek próbára teszik az embereket, a lakosság fegyelemmel és nyugodtan viselkedik és sem élelmiszerekben, sem más cikkekben nincs hiány.

— **Vakmerő éjszakai rablótámadás Miskolcon.** Kunai Vilmos 39 éves napszámos az elmúlt nap munkaadójának lovait hajtotta hazafelé a késő éjszakai órákban Miskolcon Útközben egy ismeretlen férfi megtámadta, leütötte, a lovakat pedig elhajtotta. Órák mulva akadtak csak az éjszakai támadás után a hajcsárra, s azonnal kórházba szállították megoperálták. A szerencsétlen ember élet és halál között lebeg, úgyhogy eddig még nem lehetett kihallgatni. A vakmerő támadó kézrekerítésére, aki statáriális bíróság elé kerül, — mivel a rablótámadást a légoltalmi elsötétítés ideje alatt követte el — megindult az erélyes nyomozás.

— **Feltalálták a szoknyalefogót a kerékpározó nők számára.** Pálnay János nyugalmazott leleményes találmány ötletét mutatta be Kecskeméten. A kerékpározó nők számára szoknyalefogót talált fel. A szoknya szélére ügyesen készített, ízléses selyemanyagból összeállított bojtot akaszt, amelyben súly függ. A bojtot biztosító tüvel, vagy nyakkendőcsiptetővel erősítik a ruhára. Pálmai benyujtotta találmányát s a szabadforgalmi hivatalban nagy sikert remél tőle.

— **SIMAI MAGDA gyorsíróiskolájában állandóan beíratkozhat. — Piac-utca 73. Államvizsga. Vidékieknek vasútkedvezmény.**

— **Angyalföldön a statárium alatt sem nyugszik a bicska.** Az éjszaka két szurkálás is történt Angyalföldön. A Tatai-út és Szegedi-út sarkánál ismeretlen tettesek megtámadták ifj. Magyar Sándor 27 éves kocsist és összeszúrkálták. Két fiatalember volt a támadó, akik elmenekültek. Magyar súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték a mentők. A Váci-út 108. számú ház előtt a rendőr eszméletlen állapotban, szúrási sérülésektől borítva találta Kenéz Lajos gyári munkást. A mentők térítették eszméletre, majd súlyos állapotban a Szent István-kórházba vitték. Ott elmondotta, hogy három férfivel, akiket nem ismert, találkozott az úton, azok belekötöttek, később elővették zsebkéseiket és összeszúrkálták. A rendőrség erélyes nyomozást indított az angyalföldi szurkálók kézrekerítésére. Mind a két merénylet éjszaka történt, az elsötétítés alatt s így az angyalföldi szurkálók kézrekerülésük után statáriális bíróság elé kerülnek.

— **Az elsötétítés ideje.** Az elsötétítés kezdete augusztus 5-én az ország nyugati részén 0.30 órakor, középső részén 23, az ország keleti részén 20 óra 20 perc. Az elsötétítés négy óra 20 percig tart.

— **Eltévedt német katonának adja ki magát egy országos szélhámos,** aki a legutolsó napokban Nagykárolyban és környékén számos csalást követett el. — Klemm Jakab, a megrögzött szélhámos, aki német katonának mondja magát és ilyen ürüggyel károsítja meg a jóhiszemü embereket. Nevezett 34 éves és az ország területéről ki van tiltva. Elfogatására széleskörü nyomozást indítottak.

— **Csongrád vármegyében 16 zsidó birtokot kell átengedni kishaszonbérletek céljaira.** A földmüvelésügyi miniszter határozata értelmében Csongrád vármegyében 16 zsidó birtokot kell összes tartozékaival együtt kishaszonbérletek céljaira átengedni. A földigénylő csongrádi lakosok kisebb parcellákban fogják bevezetni ezeket a birtokokat a kormány által megbizott Országos Földhitelintézettől.

— **Állatárverés.** Debrecen sz. kir. város törzsméneséből több létszámfeletti fias kanca, köztük törzskönyvezettek is, több kancacsikó, törzsgulyából fiau és meddő tehenek, valamint idős magyar bikák kerülnek eladásra a f. évi augusztus hó 11-iki debreceni országos vásáron délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen. **Gazdasági tanácsnok.**

— **Halálugrás 30 méter mélységbe.** Veszprém közelében a Szent István-völgy hídjáról egy 15 évesnek látszó fiatalember levetette magát a mintegy harminc méter mélységbe és a helyszinen meghalt. Búcsúlevelet találtak nála Géza aláirással, kilétét azonban még nem sikerült megállapitani.

— **Éleslövészet.** A Sárkút-tanyánál lévő harcszerü lövőtéren, a Pallag-puszta vasútállomás közelében augusztus hó 14., 16., 18., 21., 22., 29. és 30-án naponta 7 órától 18 óráig éleslövészet lesz. A lövészet által veszélyeztetett területet e napokon a lövőalakulat általában 2 órával a lövészet kezdete előtt, a Debrecen—Hajdúsámson közötti müút kb. 4 km. hosszú veszélyeztetett szakaszát pedig gyalogosok és lépésben mozgó járművek előtt 1 órával, gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, ügető kocsi, kerékpár stb.) előtt egynegyed órával a lövészet kezdete előtt, a lövészet befejeztéig lezárja. A lezárás ideje alatt tehát a müút veszélyeztetett szakaszán a forgalom általában szünetel helyette a Martinka-szőlőskertet keletről megkerülő, a Városi tanyán és a Dalmi-tanyán át haladó földúton lehet közlekedni. A lövőalakulat parancsnoka azonban a lezárt müútszakaszon való forgalom időnkénti megnyitása céljából — azért, hogy azon a gyalogosok és lépésben mozgó járművek is áthaladhassanak, — 12 órakor egy órai időtartamra, azonkívül a gyorsan mozgó járművek áthaladása céljából 9 órakor és 15 órakor 20—20 percnyi időtartamra, egyébként pedig mentők, tűzoltók stb. sürgősen szükséges átengedése céljából áthaladásuk tartamára esetenként is beszüntetteti a lövészetet, melyet a vonatoknak a Pallagpuszta és Dombos-tanya közötti vonalrészen vonat áthaladása idejére szintén beszüntet. A r.-kapitányság vezetője: **Kiss** sk. r.-főkapitány helyettes.

A Nyári Egyetem kiránduló csoportja áthalad a hortobágyi kilenclyukú hídon

Gyászrovat

ÖZV. SÁFFRÁNY BÉLÁNÉ TEMETÉSE

Bensőséges nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra vasárnap délután özv. sajókazai Sáffrány Béláné szül. Hauser Irén úrnőt. A Köztemető díszravatalozótermében felállított ravatalt a gyászoló családon kívül elökelő gyászközönség állta körül. A ravatal felett Acs Mihály ref. lelkész mondott emelkedett szellemü imát. Az ima után gyászkocsira helyezték a díszes fekete tölgyfakoporsót, majd megindult a gyászmenet a sírhoz. Itt a lelkész újabb imája után a sírba bocsátották és elföldelték a koporsót.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte kegyeletes gyászpompával.

SZAKÁTS MÓZES GYÁSZA

Városszerte nagy részvétet keltett az a gyászhir, hogy dr. nagyborosnyói Bartha István, a székesfővárosi gázmüvek főtitkára, tartalékos főhadnagy Debrecenben hosszas betegeskedés után elhunyt. Dr. Bartha István annakidején vitézül küzdötte végig a világháborút, bátor magatartásáért számos kitüntetést kapott, meg is sebesült. Az utóbbi időkben sokat betegeskedett s nemrégiben lejött Debrecenbe szüleihez, akik mindent elkövettek, hogy a kiválóan képzett férfiút, a család szemefényét megmentsék az életnek. Sajnos, az orvosi tudomány sem segithetett Bartha Istvánon, aki 48 éves korában hagyta itt szeretteit. Halálát nagy és előkelő rokonság gyászolja, köztük felesége, született leőnyhei Szabady Ilona, továbbá nevelő apja, Szakáts Mózes ny. állampénztári igazgató és felesége, született batizfalvi Máriássy Berta. Dr. Bartha István temetése ma délután 5 órakor lesz a debreceni Köztemetőben a ref. egyház szertartása szerint. Dr. Bartha István haláláról a sajtó számára a következő gyászjelentést adták ki:

Dr. nagyborosnyói Bartha István
Budapest Székesfőváros Gázmüvének főtitkára 48 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termében a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Debrecen Szent Anna-utca 10—12. **Dankó** temetkezési vállalat.

Günther Emil 56 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó termében a róm. kat. egyház szertartása szerint. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Mikula Tamás gazdálkodó 46 éves korában elhunyt. Temetést Egyekre való szállitás után szerdán délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Fekete Imre 4 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó termében a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Szabó Sándorné Zsiros Juliánna 48 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 6 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezési vállalat.

Özv. Tóth Mihályné Barcza Juliánna 84 évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. számú ravatalozójából. Lakás: Rákóczi-utca 6. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szilágyi Irénke 18 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozó termében. Lakás: Kontsek-utca 9. Temetését Bartha vállalata végzi.

Stegmüller Vilma
74 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 6 órakor lesz a Köztemető II. h. ravatalozó termében a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Péterfia-utca 42—44. **Dankó** temetkezési vállalat.

— **A kenti herceg találkozik Roosevelttel.** Hivatalosan jelentik, hogy a kenti herceg augusztus 23-án a Hyde-Parkban találkozik Roosevelt elnökkel.

Európai szolidaritás a „V" betü jegyében

A német győzelem jelvényének európai diadalútja

Ma egész Európa szemei egy jelre szegeződnek. Európa legkülönbözőbb országainak utcáin és terein hatalmas „V" betü vonja magára a figyelmet. Egy betü csak, de olyan betü, amely mindenkit lelkesedésre gyujt: a régi német harcidalok mottójának, a Viktória szónak kezdőbetüje. Ez a szó és ez a betü nemcsak a német győzelmet hirdeti, hanem az anynyi szenvedés és elkeseredett harc után végre magára eszmélt európai szolidaritást is és győzelmi kiáltása lett mindazoknak a népeknek, amelyek harcba léptek az európai kultúra megmentéséért a barbár bolsevizmus és természetellenes szövetségesei ellen. Az egyesült Európa egén felgyulladó „V" betü ezt jelenti. Az a győzelem, amelyet Nagy-Németország ebben a háborúban kiviv, Európa győzelme a jövő békéjének megvalósitásában.

A nagy német rádió a német hadijelentések előtt és után ezt a jelet szórja az éterbe naponkint a Morse-ábécé nemzetközi nyelvén: három rövid, egy hosszú. Ez a jel egyben Beethoven ötödik szimfóniájának első üteme is, és ez a zene minden nép szivéhez utat talál. Amint ez a jel a mult vasárnap a párisi stadionban a német véderő és a bécsiek mérkőzésén francia földön is megjelent, a legnagyobb lelkesedést váltotta ki. Az emberek „V" betüt irtak a gyalogjárókra, ajtókra és autókra rajzolták, és amikor az új jelvényt a német híradóosztagos leányok árusitani kezdték, tömegesen kapkodták el, hogy ruhájukra tüzhessék. A „V" betü ma óriási alakban az Eiffel-torony csúcsán is ott világit. A francia vidéki városok szintén felismerték az uj szimbólum jelentőségét és vele ékesitik magukat.

A holland városokban hatalmas transzparensek vetitik az utcára és terekre a „V" betü aranysárga fényét. A hatóságok autói és a magánosok kocsijai ezzel a jellel suhannak a népes utcákon és a filmszinházak lenvásznáról is ez a jel hivja a közönséget Európa egységfrontjába.

Belgiumban a mozdonyok ütközőjéről is a „V" betü köszönt, ott látható a házak ablakaiban és az újságok címlapján is.

A nagy gondolat jelvénye elől Norvégia sem zárkózott el. Az oslói pályaudvaron nagy transzparensek hirdetik a „V" betüvel: „Németország győzelme Norvégia győzelme is".

A cseh-morva védnökségben szinte égbenyuló „V" betü világit le a Veitsbergről az esti Prágára. A Prága óváros nagy körútjának kövezetét monumentális „V" betü diszíti és a város leghosszabb üzleti utcája a Viktória-utca nevet vette fel. Prága legnagyobb filmszinháza és a híres Café Slavia szinlén a Viktória névvel tünteti. A kertekben és parkokban az ország piros-fehér-zöldjében integet a „V" betü.

A lengyel főkormányzóságban Krakkó és Varsó legmagasabb épületei emelik égnek a „V" jelet, mely szédítő magasságban trónol a tornyok felett. Ha „V"-jelvényeket szórnak a repülőgépek, az emberek valósággal harcrakelnek egymással érte.

Északtól délig és nyugattól keletig az egész európai kontinens összefog a győzelmet hirdető betü közös célokra mutató jelében. A „Viktória" szó ma minden európai nép ajkán ott lebeg, mindenki tudja, hogy az európai népek hatalmas erővel jelentkező összefogását és törhetetlen akaratát jelenti kivivni azt a győzelmet, mely megadja Európának azt a lehetőséget, hogy jövőjét saját elgondolása szerint épitse fel.

Mialatt csúcspontja felé közeledik a bolsevizmus elleni háború, melyben szabad elhatározásából Európa majdnem valamennyi nemzete résztvesz, a „V" betü mint mindenhová elhangzó harsona tölti be az európai eget.

— **Véletlenül saját gyermekét lőtte agyon.** Nagykanizsáról jelentik: Róka helyett saját gyermekére lőtt Somogyszentmiklóson Farkas József, a Barczay-uradalom kocsisa. A közeli bozótban mozgolódást vett észre, azt hitte, hogy róka felkapta fegyverét és odalőtt. A bozótból sikoly halatszott s az odarohanó Farkas kétségbeesetten látta, hogy kilenc éves kislányát találta el. A kislányt súlyos sérüléssel a nagykanizsai kórházba szállitották.

— **Fehérnemű** gépi és kézihimzés, monogramok modern tervezése és készitése **Pethő kézimunka** üzletében: **Szent Anna-utca 10.**

— **Cserépkályhák** nagy választékban **Krisch Károly** kályhásmesternél Ispotály-tér 1. Telefon 12—18. Átalakitásokat, javitásokat vállal.

— **Egy budapesti zsidó ügynök szélhámosságai Zalaegerszegen a posta nevében.** Pollák László budapesti zsidó ügynök a posta megbizottjának adta ki magát és a posta nevében a telefonkönyvbe elhelyezendő hirdetésekre közel háromezer pengőt vett fel zalaegerszegi kereskedőktől. Kiderült, hogy Pollák Pápán is hasonló módon csalt ki pénzeket. A zalaegerszegi törvényszék jogerősen héthónapi börtönbüntetésre itélte.

— **Gondtalanul nyaralhat,** ha lakását moly és egyéb férgektől előre mentesiti. Forduljon bizalommal Szabados Gyula féreg és hernyóirtó vállalatához, Debrecen, Cserepes utca 4. Telefon 26-30.

— **A nagyváradi görögkatolikus püspök távozása.** Dr. Frenciu Valér nagyváradi görögkatolikus püspök búcsúlátogatást tett a polgármesternél, miután a pápai Szentszék a Romániában levő Balázsfalván székelő görögkatolikus érsekség élére nevezte ki az elhúnyt dr. Nicolescu Sándor helyére. Távozásával a nagyváradi görögkatolikus püspökség vezetésével az apostoli Szentszék dr. Hosszú Gyula kolozsvári püspökét bizta meg.

— **Halálra gázolta a vonat a szabálytalanul hajtó gazdát.** Vásárosmiske határában Böröcz Imre gazdálkodó tehénfogattal igyekezett a mezőre. Utja a vasúti átjárón vezetett keresztül és a szekéren bóbiskoló ember csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy egy vasúti szerelvény a szekeret elütötte és a 72 esztendős gazda szintén a vasút kerekei alatt lelte halálát. A vizsgálat megállapitotta, hogy a baleset az idős gazdálkodó szabálytalan hajtással idézte elő.

— **Vattay Margit** tánciskolájában augusztus hó 6-án diák kolon kezdődik. Kossuth-utca 11.

— **Kilencvenötödik születésnapját ülte IX. Pius volt magántitkára.** Monsignore Giovanni Maria Zongi címzetes érsek. Rómában vasárnap ülte meg 95. születésnapját. Mgr. Zonghi egyetlen életben levő tagja IX. Pius pápa udvarának. Magántitkára volt IX. Piusnak. Megélte Róma elfoglalását 1880-ban és 59 esztendővel később üdvözölhette az állam és az egyház kibékülését.

— **A reménytelen szerelem ellen nem gyógyszer a Duna.** Hétfőn hajnalban 5 óra tájban az Erzsébet-híd közepéről a Dunába vetette magát egy fiatal lány. A dunai mentő őrség segitségére sietett és az életunt nőt sikerült kimenteni a vizből. Lengyel Mária 21 éves szobaleány volt a hajnali öngyilkos, aki szerelmi bánatában akart megválni az élettől. A mentők a Rókus-kórházba vitték.

— **Flaink pilótakiképzésére áldozzunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.**

— **Megölte a gumiból kiugró gépkocsi abroncs.** Különös szerencsétlenség történt Nagybányán. Lőrincz János lakatos a rábizott tehergépkocsi egyik kerekére egy gumiköpenyt akart felszerelni. — Munka közben a kerékabroncs kipattant a ráfeszitett gumiból és fejbeverte a kerék fölé hajoló munkást, aki azonnal meghalt. A hatóságok megindították a nyomozást a halálos szerencsétlenség ügyében.

— **Debrecen és Vidéke Ipartestület borbély- és fodrászszakosztálya** hétfőn este szakosztályi ülést tartott az Ipartestület tanácstermében. Nagy Ferenc szakosztályi elnök üdvözölte a megjelent szaktársakat, majd a munkaidővel, szabadsággolással, továbbá az anyagbeszerzésekkel felmerült kérdéseket vitatták meg.

— **Gyermekbénulás Kanadában.** Kanada több részében járványos gyermekbénulás ütötte fel fejét. Winnipegben 24 óra alatt 18 megbetegedés történt. Manitoba tartományban eddig 224-en betegedtek meg.

— **Hitler-ifjak Budapesten.** Budapest, augusztus 4. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A magyar levente intézmények meghivására kedden 65 Hitler-jugend érkezik a fővárosba. A Hitler-ifjakat a Nyugati pályaudvaron ünnepélyes külsőségek között fogadják. Néhány hetes tartózkodásuk alatt megtekintik a főváros nevezetességeit, majd a Balatonra és a nagyobb vidéki városokba utaznak. 21-én Debrecenbe és a Hortobágyra látogatnak el. A Hitler-ifjak 23-án utaznak vissza Németországba.

— **Halálra ítéltek egy békéscsabai tyúktolvajt.** A gyulai törvényszéken statáriális bíróság tárgyalta Békészki Mihály 31 éves békéscsabai napszámos ügyét, aki a légoltalmi elsötétítés alatt sorozatos tyúklopásokat követett el. A statáriális bíróság Békészkit bünösnek mondotta ki és ezért halálra itélte. Az elitélt az utolsó szó jogán kegyelmet kért.

— **Háromszor kisérelt meg öngyilkosságot egy 78 éves ember, mig végre sikerült meghalnia.** Weller József 78 éves komlódtótfalusi gazda az utóbbi hetekben harmadszor kisérelt meg öngyilkosságot. Eddig minden alkalommal megakadályozta valami a halálban, mig végre tegnap sikerült sötét terve: beretvával átvágta nyakán az ereket. Mire öngyilkosságát felfedezték, már elvérzett. Végzetes tettét életúntságában követte el.

— **Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.**

— **A békitő agyonütötte az egyik verekedő felet.** Tragikus esemény történt Kézdivásárhelyen. Kovács József tehénpásztor összetüzött Darvas Sándor kocsissal. Bagi Endre Ferenc, a Csiszárfürdő tulajdonosa eleinte igyekezett szétválasztani a dulakodókat, majd mikor a békitési kisérlet nem használt, vasvillával közéjük sujtott. Az ütés fején találta a tehénpásztort, aki eszméletlenül összeesett. Kovács Józsefet kórházba szállitották, ahol műtétet hajtottak végre rajta, nem sokkal később azonban meghalt. A vizsgálat megindult.

Irógépek javitása
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

— **Négy pengőt kért egy félkiló zsirért — eljárás indult a „jó rokon" ellen.** Blett Ferencné szatmárhegyi lakos házi olvasztású zsirt árusitott, amiből Kovács Antalné, egyik közeli rokona félkilót vásárolt. Blattné még a rokonától is négy pengőt kért el egy félkiló olvasztott disznózsirért. A beugrasztott rokon sem hagyta annyiba a dolgot s feljelentette Blattnét, aki ellen megindult a bünvádi eljárás.

— **Uj gyorsiró, gépiró tanfolyam** kezdődik **Naményi Zoltán gyorsiró-, gépiróiskolában.** — Batthyány-utca 1. Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga, állásbaajánlás.

— **Részeg fővel aludni tört be egy mulatós fiatalember az elsötétítés alatt.** Szabó Ferenc gyári munkás egyik budapesti vállalat üzletének felfeszitette a kirakatablakát és bemászott az üzletbe. Miután a látszólagos betörés az elsötétítés ideje alatt történt, rögtönitélő bíróság lett volna az illetékes, azonban az ügyet mégis rendes bíróság elé utalták. A „betörő" vallomása szerint, melyet a kihallgatott tanuk meg is erősitettek, erősen ittasan leült egy bezárt kávéház üres terraszán. Azt hitte, hogy otthon van és teljesen levetkezett, mivel azonban fázott, betörte a kirakatot és bemászott. Más célja nem volt, csak aludni szeretett volna. A bíróság felmentette a mulatós „betörőt".

Uj országok az európai filmkamarában

Berlinben a napokban fejeződtek be a nemzetközi filmkamara ülései. A háború folyamán a nemzetközi filmkamara most ült össze először és fennállása óta most tartotta értekezletét először Berlinben. A nemzetközi filmkamara feladatát az összes nemzetközi vonatkozású filmkérdések, úgymint a film technikai és művészi fejlesztése és az egyes nemzetek értékes alkotásainak kicserélése alkotja, nem utolsó sorban pedig az olyan filmek előállításának megakadályozása, melyek az országok között békétlenséget és gyűlöletet akarnak szítani. Az értekezleten a háborútól akadályozott India kivételével mind a 16 tagállam résztvett, közülök az 1939-ben a kamarából kilépett Magyarország és az újonnan csatlakozott Szlovákia, Horvátország, Románia, Hollandia, Bulgária és Törökország is. Portugália hasonlóképpen bejelentette csatlakozását. A berlini értekezlet egyik főcélja volt az elnöki és főtitkári tisztségek betöltése. Elnökké a velencei nemzetközi filmbemutatókról ismert Giuseppe Volpi grófot, helyettesévé pedig az olasz népművelési minisztérium főtitkárát, Eletl Monacot választották. A közgyűlés alelnökökké Balogh dr.-t, Andersen igazgatót (Svédország), Carl Froehlich professzort (Németország) és Puscario igazgatót (Románia) választotta. A főtitkári tisztet Karl Menzel, a német filmkamara helyettes elnöke nyerte el.

SPORT

LABDARUGÁS

DTE—Törekvés 4:0. Vasárnap délután a DEAC nagyerdei sporttelepén játszották a Debreceni Kupa-mérkőzést. A DTE remek formában van és könnyen győzött jóképességű ellenfele ellen. A gólokat Pásztor (2), Bobák és Elek lőtték. — A Téglászkert nem állott ki a DMTE elleni mérkőzésre és így valószínűleg a Téglászkert csapatát is törlik a Debreceni Kupa további küzdelmeiből.

WMFC—Kispest 3:2 (2:1, 2:2). A Szent István Kupa első mérkőzésén óriási küzdelemben csak a 103. percben tudta kiharcolni a győzelmet a WMFC a Kispest ellen. A mérkőzésre tízezer néző volt kíváncsi. A WMFC-ből Rökkőt kiállították, mert a partjelzőt megsértette.

Ujvidéki AC—Szabadkai VAK 2:1 (0:0) Szabadkán vasárnap játszották a második osztályozó mérkőzést és az ujvidékieknek ezt a mérkőzést is sikerült megnyerni 2:1 arányban. Az első mérkőzésen szintén az ujvidékiek nyerték 4:0 arányban és így megérdemelten kerültek be a Nemzeti Bajnokság I. osztályába.

Vasárnap a DIMÁVAG Debrecenben vendégszerepel. Vasárnap délután a DVSC a nagyerdei Stadionban a DiMÁVAG csapatát látja vendégül. A DiMÁVAG egyébként az elmúlt vasárnap Ungváron vendégszerepelt, ahol az UAC csapatától 1:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett.

Döntetlenül végződött az első osztályozó mérkőzés. Pécsen vasárnap játszották le az első DVAC—MÁVAG osztályozó mérkőzést, amely 3:3 (1:0) arányban eldöntetlenül végződött. A második osztályozó mérkőzésre vasárnap kerül sor Budapesten. Az előjelekből ítélve a MÁVAG jut be a Nemzeti Bajnokság I. osztályába.

Barátságos mérkőzések eredményei: Ujpest—Ganz 8:2 (2:2). Zsengellér középcsatárt játszott és nagyszerűen ment neki a játék. Ferencváros—Győri válogatott 9:1 (4:0).

ATLÉTIKA

A debreceni atléták nagyszerűen szerepeltek Kolozsváron. Vasárnap rendezték meg Kolozsváron az országos vidéki atlétikai bajnokságot, amelyen a DEAC versenyzői kiválóan szerepeltek. Magasugrásban dr. Kapros 174 cm-rel a második helyen végzett, a női versenyben Gyarmati Olga szintén szép eredményt ért el. Magasugrásban 140 cm-es ugrásával, 100 méteren 13.4 mp-es idejével, súlylökésben 9.06 dobásával a harmadik lett. 200 méteres síkfutásban Korompai győzött 22.3 mp-s idővel, 100 m-en 10.8 mp-es idővel első lett, míg a hármasugrásban Kapros dr. 14.24 cm-es idejével szintén az első helyre került. A második napon Gyarmati Olga megnyerte a 200 méteres síkfutást is 28.4 mp-es idővel. Távolugrásban szintén az első helyet harcolta ki a kiváló debreceni atlétanő 5.02 m-es ugrásával. A vidéki kerületek közötti küzdelemben a keleti atléták a harmadik helyet harcolták ki maguknak. Végeredmény a következő: 1. Pestvidék 86 pont, 2. Észak 77 pont, 3. Kelet 40 pont, 4. Északnyugat 33 pont, 5. Dél 30 pont, 6. Délkelet 27 pont, 7. Délnyugat 12 pont, 8. Székelyföld 1 pont.

ÚSZÁS

Vasárnap Nagyváradon nagyszabású úszóversenyt rendeztek, amelyen indultak a DEAC úszói is. A DEAC úszói a nagy konkurrencia ellenére is igen szép eredményt értek el, mert 100 méteres hátúszásban Kovács DEAC 1:13.6 mp-es idejével Galambost megelőzve első helyen végzett, 200 méteres ifjúsági gyorsúszásban pedig Müllner harmadik lett.

ÖKÖLVÍVÁS

Vasárnap a késő éjszakai órákban fejezték be az országos egyéni ökölvívó bajnokságokat, amelyen indult Darai (DTE) is. A kiváló debreceni ökölvívó súlycsoportjában legyőzte Szabót (Beszkárt), Bogácstól (WMTK) azonban vereséget szenvedett. Végeredményben Darai az ország legjobb ökölvívói között súlycsoportjában a második helyen végzett.

Magyarország 1941. évi ökölvívóbajnokai a következők:

Légsúly: bajnok Podány BVSC, 2. Miriszlay Szolnok, 3. Varga BSzKRT.
(A tavalyi bajnok Varga BSZKRT.)

Harmatsúly: bajnok Bogács WMTK, 2. Darai DTE, 3. Horváth BSzKRT.
(A tavalyi bajnok: Bondi.)

Pehelysúly: bajnok Frigyes BSzKRT, 2. Bondi WMTK, 3. Daróczi Kolozsvári MÁV.
(A tavalyi bajnok: Kubinyi.)

Könnyűsúly: bajnok Papp Lapterjesztő, 2. Bene BVSC, 3. Kocsis BTK.
(A tavalyi bajnok: Német.)

Váltósúly: bajnok Torma II. BTK, 2. Barát WMTK, 3. Csapó Szolnok.
(A tavallyi bajnok: Mándi.)

Középsúly: bajnok Szalay BSzKRT, 2. Csontos FTC, 3. Kaas MÁVAG.
(A tavalyi bajnok: Jákics.)

Félnehézsúly: bajnok Jászai WMTK, 2. Szigeti FTC, 3. Pálfi Kolozsvári MÁV.
(A tavalyi bajnok: Bittera.)

Nehézsúly: bajnok Szonoki BSzKRT, 2. Homolya FTC, 3. Mogyoródi FTC.
(A tavalyi bajnok: Nagy.)

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

A kínálat hétfőn is mérsékelt volt a gabonatőzsde magpiacán. Néhány kisebb tétel biborhere-, borsó-, mustár- és répamag kelt el tartott árakon. A hivatalos jegyzések változatlanok.

Búza: 78 kg-os 30.—.
Kétszeres: 28.—.
Árpa: sörárpa kiváló 27, elsőrendű 26, sörárpa 25, ipari 68 kg-os 24, takarmány 65—66 kg-os 22, középminőségű 21.
Zab (41 kg-os) 26.50.
Magvak és hüvelyesvetemények: Köles, fehér 31—32, vörös 31—32, egyéb 31—32. Repce: káposztarepce 45.—, vadrepce 38.—. Napraforgó: 35.—. Lenmag: 60.—. Tökmag: 45.—. Mák: kék mák 150.—. Kendermag: 80.—.

Debreceni sertésvásár. Felhajtás sovány 348 darab, eladás 80 drb., kövér 4, eladás 4. Árak: kövér 1.76 P, sovány koca 1.56 P, süldő 1.90 P. Választott malac párja 60—80 P. Irányzat: lanyha.

Főszerkesztő: Dr. Nagy Imre
Felelős szerkesztő: Benyovszky Pál
Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó: Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás nőknek

Bankügyész
perbe gyors- és gépírónőt keres, aki az irodai teendőkben is jártas. — Cím a kiadóban. 1102

Megbízható
bejárónőt keresek. Péterfia 36. udvari lakás. 1363

Magános
úrnőhöz éjjelre jobb nő jelentkezzen. Kossuth-u. 69. I. lépcső, délelőtt 8—10-ig. 1118

Betöltendő állás férfiaknak

Kovácssegéd
vagy kovácsinas kerestetik a gr. Semsey-uradalom nagyháti gazdaságába. 774

Jómegjelenésű
fiatal, őskeresztény urat, aki az üzleti életben már tevékenykedett és irodai munkák végzésére is képes, alkalmazunk. Kimerítő és sajátkezűleg írt ajánlatot fizetési igény megjelölésével a kiadóba kérünk „Örökös állás" jeligére. 1069

Kiadó lakás 3-4-5 szobás

Kiadó
4-szobás lakás szeptember 1-re. Honvéd-utca 28. sz. 1017

Orvosi rendelő,
mely lakásnak is megfelel, azonnal is kiadó. Honvéd-u. 28. 1119

Bútorozott szoba

Erdő alatt
nyaralásra alkalmas, árnyas kertben bútorozott szoba fürdőszobával, — esetleg konyhahasználattal 1-ére kiadó. Értekezni: Piac 77., I. 4. Dr. Szél. 1020

Lakás- és szobakereslet

1-szobás,
konyhás lakást éléskamrával és fáskamrával keresek. Cím: Kaba, Kuruc-u. 190 sz. 1357

Nagy
villalakás Komlossy-út 12. augusztustól kiadó. 809

Ajánlat

Ovóhely,
Eladó ház, Bútorozott szoba, Kiadó lakás 1, 2, 3, 4 szobás, Iroda, Pénztár stb. feliratú táblák darabonként 20 fillérért kaphatók kiadóhivatalunkban, Piac-u. 56. Ny.

FÉRFI
felöltő- és öltönyszövetek, minden hozzávalók, férfi divatsport és galléros ingek olcsó árban
Petriknél
Szent Anna-u. 5 sz.

Ocskavasat,
fémet, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvesz Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26—94. 777

Tégla,
cserép, mész, száraz tuskó, akác-, bükktűzifák, kőszenek, oszlopfák olcsón beszerezhető Kiss Lajos „Turul" fatelepén, Böszörményi-út 2. Telefon 12—91. 1121

Malomnak
vagy nagyobb sütőüzemnek kiválóan alkalmas, budapesti főútvonal mellett fekvő,
leszerelt gyárépület
3000 négyszögöl területtel, Debrecen város belterületén igen előnyös feltételekkel
eladó.
Értekezni lehet a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetnél, Debrecen, Hunyadi-u. 5. alatt.

Piaci árak

Baromfipiac:

Liba, idei drb	4.20—6.50
Liba kövér kg	3.00—3.45
Kacsa idei drb	2.00—3.00
Kacsa, kövér kg.	3.00—3.20
Tyúk párja	6.60—9.00
Jérce párja	4.00—5.50
Csirke sütnivaló, párja	2.60—3.80
Csirke rántanivaló párja	1.60—2.30
Tojás drb.	0.12—0.13

Gyümölcspiac:

Közönséges alma kg.	0.40—1.60
Körte kg.	1.00—1.80
Szilva kg.	1.00—1.40
Őszibarack kg	1.80—2.50
Kajszínbarack kg.	1.20—1.60
Málna kg.	1.80—2.00
Dinnye, görög kg.	0.70—0.80
Dinnye, sárga kg.	1.00—1.20
Citrom drb.	0.07—0.10

Zöldségpiac:

Retek csomója	0.10—0.14
Burkonya, rózsa kg.	0.15
Burgonya, vegyes kg.	0.12—0.14
Fejeskáposzta drb.	0.15—0.28
Kelkáposzta drb.	0.04—0.15
Savanyúkáposzta kg	0.40
Karfiol drb.	0.18—0.40
Karalábé drb.	0.02—0.06
Petrezselyem csomója	0.08—0.12
Sárgarépa cs.	0.08—0.12
Bab, zöld kg.	0.12—0.20
Tök drb.	0.06—0.20
Ugorka 100 drb.	0.80—1.50
Spenót cs.	0.03—0.05
Salátafej	0.03—0.04
Zöldhagyma csomója	0.08—0.12
Gomba cs.	0.08—0.15
Paradicsom kg	0.60—0.70
Paprika drb.	0.02—0.06
Zöldtengeri csöve	0.06—0.10

Salgótarjáni
„Perpetuum" kályhák iroda fűtésre kitűnőek, eladók. Érdeklődni Körzeti Szövetkezet, Hunyadi-utca 5. sz. 552

Kereslet

Kerékpárgumit
bármilyen rossz állapotban veszek, külsőt, belsőt. Nagy István, Széchényi-utca 6. 1376

Használt,
de jó állapotban lévő Meidinger kályhát koksz tüzelésre keresek megvételre. Barna-utca 3. 1120

Uzlet, műhely

Fatelep
betegség miatt sürgősen eladó. Értekezni: Pestinél, Hüvelyes 11. 1121

Hangszer

Zongorák
eladása, javítása, hangolása, vétel, csere, bérlet, szakbírálat. — Tanczer György hangszerkészítő mester, Batthyány-u. 1. 749

Nyaralás

Hajdúszoboszlón
egyszerűen, legolcsóbban nyaralhat. Wesselényi-u. 16 Ny.

Bútor

Modern
háló, konyha berendezés, hármas kombinált szekrény, rekamié, fotelek, szabó varrógép, rádió, antik komót eladó, Kossuth 51. 385

Konyhaberendezést
hálót kombinálltat és mindennemű lakberendezési tárgyat olcsón vásárolhat részletre is, bútorüzletemben, Piac utca 71, udvarban. 1966

Hálószobák,
ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1218

Eladó állatok

Igásló
jó erős, eladó. Teleki-u. 100. 1057

Egy darab
8 hónapos hízónak való sertés eladó. Üszö-utca 6/b Boldogkert. 1067

Fajtiszta
komondorkölykök eladók megegyezés szerint. — Cím: Baán V. gazdasága, Ujfehértó. 1078

Három darab
egy éven felüli sertés eladó. Egy 18 méteres pince kiadó. Dózsa-u. 1. 1104

Gazdasági eszközök

Igásszekerek
8 sukkosak és kisebbek, újak, eladók. Eötvös 18. 1165

Eladó ház

Homokkert,
Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jöltermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1225

ELADÓ
Budai Ezsalás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi

Házak
és házhelyek előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Váradegyházmegyei Takarékpénztár. 1602

Homokkertben
a Bujdosó-u. 27. számú családi ház nagy telekkel eladó. Érdeklődni Nap-u. 21. sz. alatt. 1066

Adómentes
szoba-konyhás ház 900 öl földdel, nyári konyha, sertésól, istálló stb. mellékhelyiségekkel jutányosan eladó. Értekezni Pestinél, Hüvelyes-u. 11. 1122

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
a Poroszlay-úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz. — Fürdő-u. 2. sz. 1210

Eladó ingóság

Röntgen,
orvosi műszerek, üres méhkaptárak eladók. — Honvéd-u. 28. 1113

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató: Somogyi Gábor.